

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про виконавче провадження

Із змінами і доповненнями, внесеними
Законами України
від 30 червня 1999 року N 783-XIV,
від 18 січня 2001 року N 2241-III,
від 11 липня 2001 року N 2618-III,
від 13 грудня 2001 року N 2893-III,
від 7 лютого 2002 року N 3057-III,
від 28 листопада 2002 року N 327-IV,
від 20 лютого 2003 року N 542-IV,
від 19 червня 2003 року N 980-IV,
від 10 липня 2003 року N 1095-IV
(зміни, внесені [підпунктами 1 та 4 пункту 2 розділу I
Закону України від 10 липня 2003 року N 1095-IV](#),
набрали чинності з 1 січня 2004 року,
зміни, внесені [підпунктом 16 пункту 2 розділу I
Закону України від 10 липня 2003 року N 1095-IV](#),
набрали чинності з 1 квітня 2004 року),
від 18 листопада 2003 року N 1255-IV,
від 27 листопада 2003 року N 1344-IV,
від 3 лютого 2004 року N 1416-IV,
від 11 травня 2004 року N 1701-IV,
від 24 червня 2004 року N 1868-IV
(зміни, внесені [Законом України від 24.06.2004 р. N 1868-IV](#), зупинено на 2005 рік
у зв'язку із зупиненням дії [підпункту 3 пункту 4 розділу IV Закону України
від 24.06.2004 р. N 1868-IV](#) згідно із [Законом України від 25.03.2005 р. N 2505-IV](#)),
від 21 жовтня 2004 року N 2102-IV,
від 23 грудня 2004 року N 2285-IV,
від 25 березня 2005 року N 2505-IV,
від 2 червня 2005 року N 2631-IV,
від 23 червня 2005 року N 2711-IV,
від 23 червня 2005 року N 2716-IV,
від 6 вересня 2005 року N 2798-IV,
від 6 вересня 2005 року N 2801-IV,
від 8 вересня 2005 року N 2853-IV,
від 8 вересня 2005 року N 2875-IV,
від 22 вересня 2005 року N 2900-IV,
від 17 листопада 2005 року N 3108-IV,
від 15 грудня 2005 року N 3201-IV,
від 15 березня 2006 року N 3538-IV,
від 15 березня 2006 року N 3541-IV,
від 22 грудня 2006 року N 521-V,
від 20 лютого 2007 року N 668-V,
від 18 вересня 2008 року N 540-VI,

від 5 березня 2009 року N 1076-VI,
від 14 квітня 2009 року N 1254-VI,
від 16 квітня 2009 року N 1276-VI,
від 5 листопада 2009 року N 1701-VI,
від 21 січня 2010 року N 1837-VI,
від 7 липня 2010 року N 2453-VI,
від 9 вересня 2010 року N 2511-VI,
від 4 листопада 2010 року N 2677-VI
(Законом України від 4 листопада 2010 року N 2677-VI
цей Закон викладено у новій редакції),
від 12 травня 2011 року N 3319-VI
(зміни, внесені Законом України від 12 травня 2011 року N 3319-VI
діють до [30 червня 2012 року](#), враховуючи зміни, внесені
[Законом України від 22 грудня 2011 року N 4277-VI](#),
від 8 липня 2011 року N 3674-VI,
від 22 грудня 2011 року N 4212-VI
(враховуючи зміни, внесені Законом України
від 2 жовтня 2012 року N 5405-VI,
від 12 січня 2012 року N 4318-VI,
від 12 квітня 2012 року N 4650-VI,
від 13 квітня 2012 року N 4652-VI,
від 4 липня 2012 року N 5037-VI,
від 5 липня 2012 року N 5076-VI,
від 6 вересня 2012 року N 5209-VI
(зміни, внесені Законом України від 6 вересня 2012 року N 5209-VI,
діють до [1 січня 2023 року](#)),
від 18 вересня 2012 року N 5288-VI,
від 2 жовтня 2012 року N 5405-VI,
від 2 жовтня 2012 року N 5411-VI,
від 16 травня 2013 року N 245-VII,
від 4 липня 2013 року N 406-VII

([З 12 жовтня 2013 року](#) до цього Закону будуть внесені
зміни згідно із [Законом України від 6 липня 2012 року](#)
N 5178-VI)

Положенню пункту 10 статті 3 у взаємозв'язку зі
статтею 18¹ цього Закону дано офіційне тлумачення

(згідно з Рішенням Конституційного Суду України
від 24 лютого 2004 року N 3-рп/2004)

Положенням пункту 15 частини першої статті 37 цього
Закону у взаємозв'язку з положеннями частини першої
[статті 41](#), частини п'ятої [статті 124](#), [пункту 9](#) частини
[третьої статті 129 Конституції України](#), [статті 115](#)
[Господарського процесуального кодексу України](#),
[пунктів 1.3, 1.4 статті 1](#), частини другої [статті 2](#), абзацу
шостого [пункту 3.7 статті 3](#) Закону України "Про
заходи, спрямовані на забезпечення сталого
функціонування підприємств паливно-енергетичного

комплексу" від 23 червня 2005 року N 2711-IV

дано офіційне тлумачення

Рішенням Конституційного Суду України

від 13 грудня 2012 року N 18-рп/2012

Положенню пункту 2 частини другої статті 17 у

системному зв'язку з положеннями

статті 36 цього Закону, статей 116, 121

Господарського процесуального кодексу України

дано офіційне тлумачення Рішенням Конституційного

Суду України

від 26 червня 2013 року N 5-рп/2013

(У тексті Закону слова "відділу Державної виконавчої служби" у всіх відмінках і числі замінено словами "відділу державної виконавчої служби" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом України від 10 липня 2003 року N 1095-IV)

(У тексті Закону слова "Департамент державної виконавчої служби Міністерства юстиції України", "відділи державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції" та "районні, міські (міст обласного значення), районні у містах відділи державної виконавчої служби" в усіх відмінках і числах замінено відповідно словами "Департамент державної виконавчої служби", "державна виконавча служба Автономної Республіки Крим, областей та міст Києва і Севастополя" та "державна виконавча служба у районах, містах (містах обласного значення), районах у містах" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом України від 23 червня 2005 року N 2716-IV)

(У тексті Закону слова "Департамент державної виконавчої служби", "державна виконавча служба Автономної Республіки Крим, областей та міст Києва і Севастополя" і "державна виконавча служба у районах, містах (містах обласного значення), районах у містах" в усіх відмінках і числах замінено відповідно словами "Департамент державної виконавчої служби Міністерства юстиції України", "відділи державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції" та "районні, міські (міст обласного значення), районні в містах відділи державної виконавчої служби відповідних управлінь юстиції" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом України від 22 грудня 2006 року N 521-V)

Цей Закон визначає умови і порядок виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), що відповідно до закону підлягають примусовому виконанню у разі невиконання їх у добровільному порядку.

Глава 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Виконавче провадження

1. Виконавче провадження як завершальна стадія судового провадження та примусове виконання рішень інших органів (посадових осіб) - це сукупність дій органів і посадових осіб, визначених у цьому Законі, що спрямовані на примусове виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), які провадяться на підставах, в межах повноважень та у спосіб, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цього Закону та інших законів, а також рішеннями, що відповідно до цього Закону підлягають примусовому виконанню (далі - рішення).

Стаття 2. Органи і посадові особи, які здійснюють примусове виконання рішень та провадять окремі виконавчі дії

1. Примусове виконання рішень покладається на державну виконавчу службу, яка входить до системи органів Міністерства юстиції України.

2. Примусове виконання рішень здійснюють державні виконавці, визначені [Законом України "Про державну виконавчу службу"](#) (далі - державні виконавці).

3. За наявності обставин, що ускладнюють виконання рішення, або у разі виконання зведеного виконавчого провадження у встановленому Міністерством юстиції України порядку можуть утворюватися виконавчі групи, до складу яких включаються державні виконавці одного або кількох органів державної виконавчої служби. Постановою директора Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України або начальника управління державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, Головного управління юстиції в області, містах Києві та Севастополі на керівника групи можуть покладатися права і повноваження у виконавчому провадженні, встановлені цим Законом, для начальників відділів примусового виконання рішень та заступників начальників районних, районних у містах, міських (міст обласного значення), міськрайонних управлінь юстиції - начальників відділів державної виконавчої служби (далі - начальники відділів).

4. Інші органи, установи, організації і посадові особи провадять окремі виконавчі дії у випадках, передбачених законом, у тому числі відповідно до статті 5 цього Закону, на вимогу чи за дорученням державного виконавця.

Стаття 3. Виконання рішень іншими органами

1. У випадках, передбачених законом, рішення судів та інших органів щодо стягнення коштів виконуються органами доходів і зборів, банками та іншими фінансовими установами. Рішення зазначених органів можуть виконуватися відповідно до закону також іншими органами, установами, організаціями, посадовими особами та громадянами.

(частина перша статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 04.07.2013 р. N 406-VII)

2. Рішення про стягнення коштів з державного та місцевих бюджетів або бюджетних установ виконуються органами Державного казначейства України в установленому Кабінетом Міністрів України [порядку](#).

3. Органи, установи, організації та особи, зазначені в частинах першій і другій цієї статті, не є органами примусового виконання, крім органів та посадових осіб, які виконують рішення про притягнення до кримінальної або адміністративної відповідальності.

Стаття 4. Інформаційне забезпечення виконавчого провадження

1. З метою забезпечення електронного документообігу в органах державної виконавчої служби, ведення обліку виконавчих проваджень, контролю за дотриманням державними виконавцями вимог законодавства під час здійснення виконавчих дій, надання оперативного доступу сторонам виконавчого провадження до його матеріалів Міністерство юстиції України забезпечує функціонування Єдиного державного реєстру виконавчих проваджень. Порядок ведення такого реєстру, умови доступу до нього та отримання інформації встановлюються Міністерством юстиції України.

2. Під час виконання рішень державний виконавець має право на безпосередній доступ до баз даних і реєстрів, у тому числі електронних, що містять інформацію про боржників, їхнє майно та кошти. Порядок доступу до таких реєстрів встановлюється Міністерством юстиції України спільно з відповідними центральними органами виконавчої влади, які забезпечують їх ведення.

Стаття 5. Обов'язковість вимог державного виконавця

1. Вимоги державного виконавця щодо виконання рішень обов'язкові для всіх органів, організацій, посадових осіб, фізичних і юридичних осіб на території України.

2. Державному виконавцю повинні бути безоплатно надані у встановлений ним строк інформація, документи або їх копії, необхідні для здійснення його повноважень.

3. Невиконання законних вимог державного виконавця тягне за собою відповідальність згідно із законом.

Стаття 6. Гарантії прав фізичних і юридичних осіб у виконавчому провадженні

1. Державний виконавець зобов'язаний використовувати надані йому права відповідно до закону і не допускати у своїй діяльності порушення прав та законних інтересів фізичних і юридичних осіб.

2. Державний виконавець роз'яснює особам, які беруть участь у виконавчому провадженні або залучаються до проведення виконавчих дій, їхні права згідно з вимогами цього Закону.

3. Рішення, дії або бездіяльність державного виконавця можуть бути оскаржені в порядку, встановленому цим Законом.

Глава 2. УЧАСНИКИ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Стаття 7. Учасники виконавчого провадження та особи, які залучаються до проведення виконавчих дій

1. Учасниками виконавчого провадження є державний виконавець, сторони, представники сторін, прокурор, експерти, спеціалісти, перекладачі, суб'єкти оціночної діяльності - суб'єкти господарювання.

Прокурор бере участь у виконавчому провадженні у випадку здійснення представництва інтересів громадянина або держави в суді та відкриття виконавчого провадження на підставі виконавчого документа за його заявою.

2. Для проведення виконавчих дій державний виконавець за необхідності залучає понятих, працівників органів внутрішніх справ, представників органів опіки і піклування, інших органів та установ у порядку, встановленому цим Законом.

При виконанні рішень судів та ухвал про зміну органів управління та посадових осіб підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності можуть залучатися виключно працівники органів внутрішніх справ. Залучення інших осіб у процесі виконання таких рішень не допускається.

Стаття 8. Сторони виконавчого провадження

1. Сторонами у виконавчому провадженні є стягувач і боржник.

2. Стягувачем є фізична або юридична особа, на користь чи в інтересах якої видано виконавчий документ. Боржником є фізична або юридична особа, визначена виконавчим документом.

3. За виконавчим документом про стягнення в дохід держави коштів або про вчинення інших дій на користь чи в інтересах держави від її імені виступає орган, за позовом якого судом винесено відповідне рішення, або орган державної влади (крім суду), який відповідно до закону прийняв таке рішення. За іншими виконавчими документами про стягнення в дохід держави коштів або про вчинення інших дій на користь чи в інтересах держави від її імені виступають органи доходів і зборів.

(частина третя статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 04.07.2013 р. N 406-VII)

4. У виконавчому провадженні можуть брати участь кілька стягувачів. Кожен з них щодо іншої сторони має право брати участь у виконавчому провадженні самостійно або доручити участь у виконавчому провадженні одному із співучасників.

5. У разі вибуття однієї із сторін державний виконавець з власної ініціативи або за заявою сторони, а також сама заінтересована сторона мають право звернутися до суду із заявою про заміну сторони її правонаступником. Для правонаступника усі дії, вчинені до його вступу у виконавче провадження, обов'язкові тією мірою, якою вони були б обов'язковими для сторони, яку правонаступник замінив.

У разі якщо сторона виконавчого провадження змінила найменування (для юридичної особи) або прізвище, власне ім'я чи по батькові (для фізичної особи), державний виконавець за наявності підтверджуючих документів своєю постановою, яка затверджується начальником відділу, змінює назву сторони виконавчого провадження.

Стаття 9. Представництво сторін у виконавчому провадженні

1. Сторони можуть реалізовувати свої права і обов'язки у виконавчому провадженні самостійно або через представників. Особиста участь фізичної особи у виконавчому

провадженні не позбавляє її права мати представника, крім випадку, коли боржник згідно з рішенням зобов'язаний вчинити певні дії особисто.

2. Неповнолітні та особи, визнані судом недієздатними, реалізують свої права та виконують обов'язки, пов'язані з виконавчим провадженням, відповідно до вимог закону.

3. У разі якщо стороною виконавчого провадження є особа, визнана судом безвісно відсутньою, державний виконавець своєю постановою залучає до участі у виконавчому провадженні особу, яка є опікуном її майна.

4. Участь юридичних осіб у виконавчому провадженні здійснюється їх керівниками чи органами, посадовими особами, які діють у межах повноважень, наданих їм законом, або через представників юридичної особи.

5. Повноваження представника повинні бути підтверджені довіреністю, виданою і оформленою відповідно до вимог закону.

Повноваження адвоката як представника можуть також посвідчуватися ордером, дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги, або договором про надання правової допомоги. До ордера обов'язково додається витяг з договору, в якому зазначаються повноваження адвоката як представника або обмеження його прав на вчинення окремих дій як представника сторони виконавчого провадження. Витяг засвідчується підписом сторін договору.

(частину п'яту статті 9 доповнено абзацом другим згідно із Законом України від 05.07.2012 р. N 5076-VI)

Стаття 10. Особи, які не можуть бути представниками у виконавчому провадженні

1. Представниками у виконавчому провадженні не можуть бути:

1) особи, які не досягли 18-річного віку, крім випадків, передбачених законом;

2) особи, над якими встановлено опіку чи піклування;

3) судді, слідчі, прокурори, працівники підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, державні виконавці, крім випадків, коли вони діють як законні представники або уповноважені особи відповідного органу, що є стороною виконавчого провадження;

(пункт 3 частини першої статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.05.2013 р. N 245-VII)

4) інші особи, які відповідно до закону не можуть здійснювати представництво.

Стаття 11. Обов'язки і права державних виконавців

1. Державний виконавець зобов'язаний вживати передбачених цим Законом заходів примусового виконання рішень, неупереджено, своєчасно і в повному обсязі вчиняти виконавчі дії.

2. Державний виконавець:

здійснює заходи, необхідні для своєчасного і в повному обсязі виконання рішення, зазначеного в документі на примусове виконання рішення (далі - виконавчий документ), у спосіб та в порядку, встановленому виконавчим документом і цим Законом;

надає сторонам виконавчого провадження та їх представникам можливість ознайомитися з матеріалами виконавчого провадження;

розглядає заяви сторін та інших учасників виконавчого провадження і їхні клопотання;

заявляє в установленому порядку про самовідвід за наявності обставин, передбачених цим Законом;

роз'яснює сторонам їхні права і обов'язки.

3. Державний виконавець у процесі здійснення виконавчого провадження має право:

1) проводити перевірку виконання боржниками рішень, що підлягають виконанню відповідно до цього Закону;

2) здійснювати перевірку виконання юридичними особами всіх форм власності, фізичними особами, фізичними особами - підприємцями рішень стосовно працюючих у них боржників;

3) з метою захисту інтересів стягувача одержувати безоплатно від органів, установ, організацій, посадових осіб, сторін та учасників виконавчого провадження необхідні для проведення виконавчих дій пояснення, довідки та іншу інформацію, у тому числі конфіденційну;

4) безперешкодно входити до приміщень і сховищ, що належать боржникам або зайняті ними, проводити огляд зазначених приміщень і сховищ, у разі необхідності примусово відкривати та опечатувати такі приміщення і сховища;

5) накладати арешт на майно боржника, опечатувати, вилучати, передавати таке майно на зберігання та реалізовувати його в установленому законодавством порядку;

6) накладати арешт на кошти та інші цінності боржника, зокрема на кошти, які перебувають на рахунках і вкладах у банках, інших фінансових установах, на рахунки в цінних паперах, а також опечатувати каси, приміщення і місця зберігання грошей;

7) за згодою власника використовувати приміщення, у тому числі комунальної власності, для тимчасового зберігання вилученого майна, а також транспортні засоби стягувача або боржника для перевезення майна;

8) звертатися до суду, який видав виконавчий документ, із заявою про роз'яснення рішення, про видачу дубліката виконавчого документа, про встановлення чи зміну порядку і способу виконання, про відстрочку та розстрочку виконання рішення;

9) звертатися до органу (посадової особи), який видав виконавчий документ, про роз'яснення змісту документа;

10) звертатися до суду з поданням про розшук боржника - фізичної особи або дитини чи про постановлення вмотивованого рішення про примусове проникнення до житла чи іншого володіння боржника - фізичної або іншої особи, в якій перебуває майно боржника чи майно та кошти, належні боржникові від інших осіб, або дитина, стосовно якої складено виконавчий документ про її відібрання;

- 11) викликати фізичних осіб, посадових осіб з приводу виконавчих документів, що знаходяться у виконавчому провадженні, а в разі неявки боржника без поважних причин вносити постанову про його привід через органи внутрішніх справ;
- 12) залучати у встановленому порядку до провадження виконавчих дій понятих, працівників органів внутрішніх справ, інших осіб, а також експертів, спеціалістів, а для оцінки майна - суб'єктів оціночної діяльності - суб'єктів господарювання;
- 13) накладати стягнення у вигляді штрафу на фізичних, юридичних та посадових осіб у випадках, передбачених законом;
- 14) застосовувати під час провадження виконавчих дій відеозапис, фото- і кінозйомку;
- 15) у процесі виконання рішень за наявності вмотивованого рішення суду про примусове проникнення до житла чи іншого володіння фізичної особи безперешкодно входити на земельні ділянки, до житлових та інших приміщень боржника - фізичної особи, особи, у якій знаходиться майно боржника чи майно та кошти, належні боржникові від інших осіб, проводити в них огляд, у разі необхідності примусово відкривати їх в установленому порядку із залученням працівників органів внутрішніх справ, опечатувати такі приміщення, арештовувати, опечатувати та вилучати належне боржникові майно, яке там перебуває та на яке за законом можливо звернути стягнення;
- 16) вимагати від матеріально відповідальних і посадових осіб боржників - юридичних осіб або від боржників - фізичних осіб надання пояснень за фактами невиконання рішень або законних вимог державного виконавця чи іншого порушення вимог законодавства про виконавче провадження;
- 17) з метою профілактичного впливу повідомляти органам державної влади, громадським об'єднанням, трудовим колективам і громадськості за місцем проживання або роботи особи про факти порушення нею вимог законодавства про виконавче провадження;
- 18) у разі ухилення боржника від виконання зобов'язань, покладених на нього рішенням, звертатися до суду за встановленням тимчасового обмеження у праві виїзду боржника - фізичної особи або керівника боржника - юридичної особи за межі України - до виконання зобов'язань за рішенням;
- 19) у разі необхідності залучати до проведення чи організації виконавчих дій суб'єктів господарювання, у тому числі на платній основі, за рахунок авансового внеску стягувача;
- 20) здійснювати інші повноваження, передбачені цим Законом та іншими законами.

Стаття 12. Права і обов'язки сторін та інших учасників виконавчого провадження

1. Сторони виконавчого провадження мають право ознайомлюватися з матеріалами виконавчого провадження, робити з них виписки, знімати копії, заявляти відводи у випадках, передбачених цим Законом, оскаржувати рішення, дії або бездіяльність державного виконавця з питань виконавчого провадження у порядку, встановленому цим Законом, подавати додаткові матеріали, заявляти клопотання, брати участь у провадженні виконавчих дій, давати усні та письмові пояснення, висловлювати свої доводи та міркування з усіх питань, що виникають у ході виконавчого провадження, у тому числі під час проведення експертизи, заперечувати проти клопотань, доводів та міркувань інших учасників виконавчого провадження та користуватися іншими правами, наданими законом.

2. Стягувач має право подати заяву про видачу дубліката виконавчого документа, про поновлення строку його пред'явлення до виконання, про відмову від стягнення і повернення виконавчого документа.

3. Сторони мають право укласти мирову угоду про закінчення виконавчого провадження, яка визнається судом, оспорювати належність майна і результати його оцінки, подавати письмові заперечення проти розрахунку державного виконавця щодо розподілу коштів між стягувачами.

4. Інші учасники виконавчого провадження мають право подавати додаткові матеріали, заявляти клопотання, брати участь у провадженні виконавчих дій, давати усні та письмові пояснення, висловлювати свої доводи та міркування з усіх питань, що виникають у ході виконавчого провадження, у тому числі під час проведення експертизи, заперечувати проти клопотань, доводів та міркувань інших учасників виконавчого провадження та користуватися іншими правами, наданими цим Законом для цих осіб.

5. Сторони зобов'язані протягом трьох робочих днів письмово повідомити державного виконавця про повне чи часткове самостійне виконання рішення боржником, а також письмово повідомляти державного виконавця про виникнення обставин, що зумовлюють обов'язкове зупинення виконавчого провадження, про встановлення відстрочки або розстрочки виконання, зміну способу і порядку виконання рішення, зміну місця проживання чи перебування (у тому числі про зміну їх реєстрації) або місцезнаходження, а боржник - фізична особа - про зміну місця роботи.

6. Боржник зобов'язаний:

утримуватися від вчинення дій, які унеможливають чи ускладнюють виконання рішення;

надавати у строк, установлений державним виконавцем, достовірні відомості про свої доходи та майно, у тому числі про майно, яким він володіє спільно з іншими особами, про рахунки у банках чи інших фінансових установах;

своєчасно з'являтися за викликом державного виконавця;

письмово повідомляти державному виконавцю про майно, що перебуває в заставі або в інших осіб, а також про кошти та майно, належні боржникові від інших осіб.

7. Особи, які беруть участь у виконавчому провадженні, зобов'язані сумлінно користуватися усіма наданими їм правами з метою забезпечення своєчасного та в повному обсязі вчинення виконавчих дій.

Стаття 13. Участь експертів, спеціалістів та суб'єктів оціночної діяльності - суб'єктів господарювання у виконавчому провадженні

1. Для з'ясування та роз'яснення питань, що виникають під час здійснення виконавчого провадження і потребують спеціальних знань, державний виконавець з власної ініціативи або за заявою сторін призначає своєю постановою експерта або спеціаліста (у разі необхідності - кількох експертів або спеціалістів), а для оцінки майна - суб'єктів оціночної діяльності - суб'єктів господарювання.

2. Як експерт або спеціаліст може бути запрошена будь-яка дієздатна особа, яка має необхідні знання, кваліфікацію та досвід роботи у відповідній галузі.

3. Експерт або спеціаліст зобов'язаний надати письмовий висновок, а суб'єкт оціночної діяльності - суб'єкт господарювання - письмовий звіт з питань, що містяться в постанові державного виконавця, а також надати усні рекомендації щодо дій, які виконуються за його присутності.

4. Експерт, спеціаліст і суб'єкт оціночної діяльності - суб'єкт господарювання мають право на винагороду за надані ними послуги. Розмір винагороди визначається в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Винагорода та інші витрати, зумовлені проведенням експертизи, наданням висновку спеціаліста або звіту суб'єкта оціночної діяльності - суб'єкта господарювання належать до витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій.

5. За відмову без поважних причин від надання висновку чи за надання висновку, що містить завідомо неправдиві відомості, експерт несе кримінальну відповідальність, про що він має бути попереджений державним виконавцем. Збитки, завдані сторонам внаслідок видачі такого висновку, підлягають відшкодуванню в порядку, встановленому законом. За недостовірну чи необ'єктивну оцінку майна суб'єкт оціночної діяльності - суб'єкт господарювання несе відповідальність у порядку, встановленому законом, а оцінювач - кримінальну відповідальність, про що він має бути попереджений державним виконавцем.

6. Копії постанови державного виконавця про призначення у виконавчому провадженні експерта, спеціаліста або суб'єкта оціночної діяльності - суб'єкта господарювання надсилаються сторонам у триденний строк з дня її винесення.

Стаття 14. Участь перекладача у виконавчому провадженні

1. У разі необхідності під час провадження виконавчих дій державний виконавець або сторони (їх представники) можуть запросити перекладача. Перекладачем може бути будь-яка дієздатна особа, яка володіє мовами, знання яких є необхідним для перекладу. Особі, яка потребує послуг перекладача, державний виконавець надає строк для його запрошення, але не більш як десять днів. У разі якщо зазначена особа не забезпечить участі перекладача у визначений строк, його може призначити своєю постановою державний виконавець.

2. Перекладач має право на винагороду за виконану роботу, що належить до витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій. Розмір такої винагороди визначається в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. У разі завідомо неправильного перекладу, а також за відмову виконати обов'язки перекладача особа несе кримінальну відповідальність, про що вона має бути попереджена державним виконавцем.

Стаття 15. Залучення понять до провадження виконавчих дій

1. Виконавчі дії можуть провадитися за присутності понять.

2. Присутність понять обов'язкова під час вчинення виконавчих дій, пов'язаних з примусовим входженням до нежитлових приміщень і сховищ, де зберігається майно боржника, на яке звернено стягнений, або майно стягувача, яке має бути повернене йому в натурі; до житлових будинків і квартир для забезпечення примусового виселення з них та вселення в них; до будинків, квартир та інших приміщень, в яких перебуває дитина, яка має бути передана іншим особам відповідно до рішення суду; під час проведення огляду, арешту, вилучення і передачі майна.

3. Як поняті можуть бути запрошені будь-які дієздатні особи, які не мають особистої заінтересованості у провадженні виконавчих дій і не пов'язані між собою або з учасниками виконавчого провадження родинними зв'язками, підлеглистю чи підконтрольністю. Кількість понять під час вчинення виконавчих дій не може бути менше двох.

4. Понятий має право знати, для участі у провадженні яких виконавчих дій його запрошено, на підставі якого виконавчого документа вони провадяться, а також робити зауваження з приводу провадження виконавчих дій. Зауваження понятого підлягають занесенню до акта відповідної виконавчої дії. Понятий зобов'язаний засвідчити факт, зміст і результати виконавчих дій, під час провадження яких він був присутній. Перед початком виконавчих дій державний виконавець роз'яснює понятим їхні права і обов'язки, про що зазначається в акті.

5. Поняті мають право на компенсацію витрат, пов'язаних з виконанням обов'язків понять. Зазначені витрати належать до витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій.

Стаття 16. Відводи у виконавчому провадженні

1. Державний виконавець, експерт, спеціаліст, оцінювач, перекладач не можуть брати участі у виконавчому провадженні і підлягають відводу, якщо вони є близькими родичами сторін, їх представників або інших осіб, які беруть участь у виконавчому провадженні, або заінтересовані в результаті виконання рішення, або є інші обставини, що викликають сумнів у їх неупередженості.

2. За наявності підстав для відводу зазначені особи зобов'язані заявити самовідвід. З тих самих підстав відвід таким особам може бути заявлений стягувачем, боржником або їх представниками. Відвід має бути вмотивованим, викладеним у письмовій формі і може бути заявлений у будь-який час до закінчення виконавчого провадження.

3. Питання про відвід державного виконавця вирішується начальником відділу, якому підпорядкований державний виконавець, про що виноситься постанова.

4. Питання про відвід, самовідвід начальника відділу або всіх державних виконавців зазначеного відділу вирішується керівником відповідного органу державної виконавчої служби вищого рівня. Постанова про задоволення чи відмову у задоволенні відводу, самовідводу начальника відділу або всіх державних виконавців зазначеного відділу може бути оскаржена в десятиденний строк у порядку, встановленому цим Законом.

5. Питання про відвід експерта, спеціаліста, оцінювача чи перекладача вирішується шляхом винесення вмотивованої постанови державного виконавця.

6. У разі відводу державного виконавця виконавчий документ передається у встановленому порядку іншому державному виконавцеві або іншому органу державної виконавчої служби.

7. Відмова у задоволенні відводу державного виконавця, експерта, спеціаліста, оцінювача, перекладача може бути оскаржена в десятиденний строк у порядку, встановленому цим Законом.

8. Посадові особи, які мають право на розгляд питання про відвід державного виконавця, експерта, спеціаліста, оцінювача чи перекладача, зобов'язані розглянути заяву про відвід або самовідвід у строк до п'яти робочих днів.

Глава 3. ЗАГАЛЬНІ УМОВИ ТА ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Стаття 17. Виконавчі документи за рішеннями, що підлягають примусовому виконанню державною виконавчою службою

1. Примусове виконання рішень здійснюється державною виконавчою службою на підставі виконавчих документів, визначених цим Законом.

2. Відповідно до цього Закону підлягають виконанню державною виконавчою службою такі виконавчі документи:

1) виконавчі листи, що видаються судами, і накази господарських судів, у тому числі на підставі рішень третейського суду та рішень Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті і Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті;

2) ухвали, постанови судів у цивільних, господарських, адміністративних справах, кримінальних провадженнях та справах про адміністративні правопорушення у випадках, передбачених законом;

(пункт 2 частини другої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.05.2013 р. N 245-VII)

(положенню пункту 2 частини другої статті 17 у системному зв'язку з положеннями статті 36 цього Закону, статей 116, 121 Господарського процесуального кодексу України дано офіційне тлумачення Рішенням Конституційного Суду України від 26.06.2013 р. N 5-рп/2013)

3) судові накази;

4) виконавчі написи нотаріусів;

5) посвідчення комісій по трудових спорах, що видаються на підставі відповідних рішень таких комісій;

6) постанови органів (посадових осіб), уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення у випадках, передбачених законом;

7) постанови державного виконавця про стягнення виконавчого збору, витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій і накладенням штрафу;

8) рішення інших органів державної влади, якщо їх виконання за законом покладено на державну виконавчу службу;

9) рішення Європейського суду з прав людини з урахуванням особливостей, передбачених Законом України "Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини".

Стаття 18. Вимоги до виконавчого документа

1. У виконавчому документі зазначаються:

1) назва і дата видачі документа, найменування органу, прізвище та ініціали посадової особи, що його видали;

2) дата прийняття і номер рішення, згідно з яким видано документ;

3) повне найменування (для юридичних осіб) або ім'я (прізвище, власне ім'я та по батькові) (для фізичних осіб) стягувача і боржника, їх місцезнаходження (для юридичних осіб) або місце проживання чи перебування (для фізичних осіб), ідентифікаційний код суб'єкта господарської діяльності стягувача та боржника (для юридичних осіб), індивідуальний ідентифікаційний номер стягувача та боржника (для фізичних осіб - платників податків) або номер і серія паспорта стягувача та боржника для фізичних осіб - громадян України, які через свої релігійні або інші переконання відмовилися від прийняття ідентифікаційного номера, офіційно повідомили про це відповідні органи державної влади та мають відмітку в паспорті громадянина України, а також інші дані, якщо вони відомі суду чи іншому органу, що видав виконавчий документ, які ідентифікують стягувача та боржника чи можуть сприяти примусовому виконанню, зокрема, дата народження боржника та його місце роботи (для фізичних осіб), місцезнаходження майна боржника, рахунки стягувача та боржника тощо;

(пункт 3 частини першої статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 04.07.2012 р. N 5037-VI)

4) резолютивна частина рішення;

5) дата набрання законної (юридичної) сили рішенням;

6) строк пред'явлення виконавчого документа до виконання.

2. У разі якщо рішення ухвалено на користь кількох позивачів або проти кількох відповідачів, а також якщо належить передати майно, що перебуває в кількох місцях, у виконавчому документі зазначаються один боржник та один стягувач, а також визначається, в якій частині необхідно виконати таке рішення, або зазначається, що обов'язок чи право стягнення є солідарним.

3. Виконавчий документ повинен бути підписаний уповноваженою посадовою особою із зазначенням її прізвища та ініціалів і скріплений печаткою. Скріплення виконавчого документа гербовою печаткою є обов'язковим у разі, якщо орган (посадова особа), який видав виконавчий документ, за законом зобов'язаний мати печатку із зображенням Державного Герба України.

4. Законом можуть бути встановлені також інші додаткові вимоги до виконавчих документів.

Стаття 19. Підстави для відкриття виконавчого провадження

1. Державний виконавець відкриває виконавче провадження на підставі виконавчого документа, зазначеного в статті 17 цього Закону:

1) за заявою стягувача або його представника про примусове виконання рішення;

2) за заявою прокурора у випадках представництва інтересів громадянина або держави в суді;

3) у разі якщо виконавчий лист надійшов від суду на підставі ухвали про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду в порядку, встановленому законом;

4) в інших передбачених законом випадках.

2. У заяві про відкриття виконавчого провадження стягувач вправі зазначити відомості, що ідентифікують боржника чи можуть сприяти примусовому виконанню рішення (рахунок боржника, місце роботи чи отримання ним інших доходів, місцезнаходження його майна тощо), а також шляхи отримання ним коштів, стягнутих з боржника.

3. У заяві про відкриття виконавчого провадження щодо виконання рішення про майнове стягнення стягувач має право просити державного виконавця накладити арешт на майно та кошти боржника та оголосити заборону на його відчуження.

4. Під час пред'явлення виконавчого документа або його дубліката до виконання разом з ним подаються:

1) у разі виконання рішення про конфіскацію майна засудженого за вироком суду - копія опису майна і копія вироку. У разі відсутності у справі опису майна засудженого надсилається довідка про те, що опис майна не проводився;

2) у разі виконання рішення про конфіскацію майна за постановою суду - копія протоколу вилучення майна, що підлягає конфіскації, або довідка про відсутність такого майна;

3) у судових справах, за якими застосовано заходи забезпечення позовних вимог, - копії документів, що підтверджують виконання ухвали суду про забезпечення позову, у разі якщо такі заходи застосовувалися судом.

Стаття 20. Місце виконання рішення

1. Виконавчі дії провадяться державним виконавцем за місцем проживання, перебування, роботи боржника або за місцезнаходженням його майна. У разі якщо боржник є юридичною особою, то виконання провадиться за місцезнаходженням його постійно діючого органу або майна. Право вибору місця виконання між кількома органами державної виконавчої служби, що можуть вчиняти виконавчі дії з виконання рішення на території, на яку поширюються їх функції, належить стягувачу.

2. Виконання рішення, яке зобов'язує боржника вчинити певні дії, здійснюється державним виконавцем за місцем проведення таких дій.

3. Державний виконавець вправі провадити виконавчі дії щодо виявлення та звернення стягнення на кошти, які перебувають на рахунках та вкладках боржника у банках чи інших фінансових установах, на рахунки в цінних паперах у депозитаріях на території, на яку поширюється юрисдикція України.

4. У разі необхідності перевірки інформації щодо наявності боржника чи його майна або його місця роботи на території, на яку не поширюється компетенція державного виконавця, державний виконавець може своєю мотивованою постановою, затвердженою начальником відділу, якому він безпосередньо підпорядкований, доручити проведення перевірки вказаної інформації відповідному відділу державної виконавчої служби. Державний виконавець відділу державної виконавчої служби, якому доручено проведення перевірки зазначеної інформації, у разі виявлення майна боржника повинен здійснити його опис та арешт. Виконавчі дії за дорученням проводяться у строк не пізніше десяти робочих днів з моменту надходження до відділу державної виконавчої служби відповідної постанови державного виконавця в межах виконавчого провадження, у якому винесено цю постанову. За результатами проведених дій складається акт, що направляється державному виконавцю, який виніс постанову.

5. У разі якщо у процесі виконавчого провадження державним виконавцем отримано документальне підтвердження про зміну або встановлення місця проживання, перебування чи місцезнаходження боржника, його майна, місця його роботи на території, на яку не поширюється компетенція державного виконавця, та з'ясувалося, що майно боржника, на яке можна звернути стягнення, відсутнє на території, на яку поширюється компетенція державного виконавця, державний виконавець не пізніше наступного дня з моменту, коли йому стали відомі зазначені обставини, надсилає виконавчий документ за новим місцем проживання чи місцезнаходженням боржника, місцем його роботи чи місцезнаходженням майна боржника, про що повідомляє стягувачу.

6. У разі якщо у процесі виконавчого провадження з'ясувалося, що майно боржника, на яке можливо звернути стягнення, недостатньо для задоволення в повному обсязі вимог стягувача, але майно боржника виявлено на території іншого органу державної виконавчої служби, державний виконавець звертає стягнення на таке майно в порядку, передбаченому цим Законом, за погодженням з начальником відділу державної виконавчої служби, якому він підпорядкований, та за умови, що стягувач авансує витрати на організацію та проведення виконавчих дій. Про вчинення виконавчих дій на території іншого органу державної виконавчої служби державний виконавець повідомляє начальникові такого органу. У разі якщо стягувач не здійснив авансування витрат на організацію та проведення виконавчих дій на території іншого органу державної виконавчої служби, державний виконавець звертає стягнення на наявне майно боржника і після розподілу стягнутих коштів, якщо їх обсяг недостатній для задоволення в повному обсязі вимог стягувача, надсилає виконавчий документ до органу державної виконавчої служби за місцезнаходженням іншого майна боржника.

7. Виконавче провадження може бути передано від одного органу державної виконавчої служби до іншого, від одного державного виконавця до іншого в порядку, встановленому Міністерством юстиції України.

8. Спори про місце здійснення виконавчих дій між органами державної виконавчої служби не допускаються.

Стаття 21. Підвідомчість виконавчих проваджень відділам примусового виконання рішень

1. На відділ примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України покладається виконання рішень, за якими:

1) боржниками є Апарат Верховної Ради України, Адміністрація Президента України, вищі чи центральні органи виконавчої влади, Конституційний Суд України, Верховний Суд України, вищі спеціалізовані суди, апеляційні суди, Генеральна прокуратура України, прокуратури Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, спеціалізовані прокуратури на правах обласних, Вища рада юстиції, Національний банк України, Рахункова палата, Управління справами Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська і Севастопольська міські ради або обласні, Київська і Севастопольська міські державні адміністрації та їх структурні підрозділи, інші органи державної влади та їх посадові особи;

(пункт 1 частини першої статті 21 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

2) сума зобов'язання становить десять та більше мільйонів гривень або еквівалентну суму в іноземній валюті.

2. На відділ примусового виконання рішень управлінь державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головного управління юстиції в області, містах Києві та Севастополі покладається виконання рішень, за якими:

1) боржниками є територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади, місцеві суди, міські, районні або селищні ради чи районні державні адміністрації та їх структурні підрозділи, міські, районні, міжрайонні, інші прирівняні до них прокуратури, інші територіальні підрозділи органів державної влади та їх посадові особи;

(пункт 1 частини другої статті 21 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 18.09.2012 р. N 5288-VI)

2) сума зобов'язання становить від трьох до десяти мільйонів гривень або еквівалентну суму в іноземній валюті.

3. Інші виконавчі провадження, що перебувають на виконанні в органах державної виконавчої служби, можуть передаватися до відділів примусового виконання рішень в установленому Міністерством юстиції України порядку.

Стаття 22. Строки пред'явлення виконавчих документів до виконання

1. Виконавчі документи можуть бути пред'явлені до виконання в такі строки:

1) посвідчення комісій по трудових спорах, постанови судів у справах про адміністративні правопорушення та постанови органів (посадових осіб), уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення, - протягом трьох місяців;

2) інші виконавчі документи - протягом року, якщо інше не передбачено законом.

2. Строки, зазначені у частині першій цієї статті, встановлюються для:

1) виконання судових рішень - з наступного дня після набрання рішенням законної сили чи закінчення строку, встановленого у разі відстрочки чи розстрочки виконання рішення, а в разі якщо судове рішення підлягає негайному виконанню, - з наступного дня після його постановлення;

2) виконання рішень комісій по трудових спорах - з дня видачі посвідчення на примусове виконання рішення;

3) інших виконавчих документів з наступного дня після набрання ними юридичної сили, якщо інше не передбачено законом.

3. Рішення про стягнення періодичних платежів (у справах про стягнення аліментів, про відшкодування шкоди, заподіяної каліцтвом чи іншим ушкодженням здоров'я, втратою годувальника тощо) можуть бути пред'явлені для виконання протягом усього періоду, на який присуджені платежі.

4. Строки пред'явлення виконавчих документів до виконання встановлюються для кожного платежу окремо.

Стаття 23. Переривання строку давності пред'явлення виконавчого документа до виконання

1. Строки пред'явлення виконавчого документа до виконання перериваються:

1) пред'явленням виконавчого документа до виконання;

2) частковим виконанням рішення боржником;

3) наданням судом, який видав виконавчий документ, відстрочки або розстрочки виконання рішення.

2. Після переривання строку пред'явлення виконавчого документа до виконання перебіг строку поновлюється. Час, що минув до переривання строку, до нового строку не зараховується.

3. У разі повернення виконавчого документа стягувачу у зв'язку з неможливістю в повному обсязі або частково виконати рішення строк пред'явлення виконавчого документа до виконання після переривання встановлюється з дня його повернення, а в разі повернення виконавчого документа у зв'язку із встановленою законом заборонаю щодо звернення стягнення на майно чи кошти боржника, а також проведення інших виконавчих дій стосовно боржника, - з моменту закінчення дії відповідної заборони.

Стаття 24. Поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання

1. Державний виконавець відмовляє у прийнятті до провадження виконавчого документа, строк пред'явлення для примусового виконання якого закінчився, про що виносить відповідну постанову.

2. Стягувач, який пропустив строк пред'явлення виконавчого документа до виконання, має право звернутися із заявою про поновлення строку пред'явлення до суду, який видав виконавчий документ, або до суду за місцем виконання. Суд розглядає таку заяву в десятиденний строк, якщо інше не передбачено законом.

3. Для інших виконавчих документів пропущений строк поновленню не підлягає.

Стаття 25. Прийняття виконавчого документа до виконання

1. Державний виконавець зобов'язаний прийняти до виконання виконавчий документ і відкрити виконавче провадження, якщо не закінчився строк пред'явлення такого документа до виконання, він відповідає вимогам, передбаченим цим Законом, і пред'явлений до виконання до відповідного органу державної виконавчої служби.

2. Державний виконавець протягом трьох робочих днів з дня надходження до нього виконавчого документа виносить постанову про відкриття виконавчого провадження.

У постанові державний виконавець вказує про необхідність боржнику самостійно виконати рішення у строк до семи днів з моменту винесення постанови (у разі виконання рішення про примусове виселення боржника - у строк до п'ятнадцяти днів) та зазначає, що у разі ненадання боржником документального підтвердження виконання рішення буде розпочате примусове виконання цього рішення із стягненням з боржника виконавчого збору і витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій, передбачених цим Законом. За заявою стягувача державний виконавець одночасно з винесенням постанови про відкриття виконавчого провадження може накласти арешт на майно та кошти боржника, про що виноситься відповідна постанова.

3. Виконавчий документ, виданий на підставі рішення, яким надано відстрочку виконання, приймається державним виконавцем до виконання після закінчення строку відстрочки в межах строку, встановленого для його пред'явлення.
4. У разі відкриття виконавчого провадження за виконавчим документом про конфіскацію майна, стягнення періодичних платежів, забезпечення позовних вимог або якщо рішення підлягає негайному виконанню строк, встановлений частиною другою цієї статті, не надається.
5. Копії постанови про відкриття виконавчого провадження надсилаються не пізніше наступного робочого дня стягувачу та боржникові.
6. Постанова про відкриття виконавчого провадження може бути оскаржена сторонами у десятиденний строк у порядку, встановленому цим Законом.

Стаття 26. Відмова у відкритті виконавчого провадження

1. Державний виконавець відмовляє у відкритті виконавчого провадження у разі:
  - 1) пропуску встановленого строку пред'явлення документів до виконання;
  - 2) неподання виконавчого документа, зазначеного у статті 17 цього Закону, та неподання заяви про відкриття виконавчого провадження у випадках, передбачених цим Законом;
  - 3) якщо рішення, на підставі якого видано виконавчий документ, не набрало законної (юридичної) сили, крім випадків, коли воно у встановленому законом порядку допущено до негайного виконання;
  - 4) пред'явлення виконавчого документа до органу державної виконавчої служби не за місцем або не за підвідомчістю виконання рішення;
  - 5) якщо не закінчилася відстрочка виконання рішення, надана судом, яким постановлено рішення;
  - 6) невідповідності виконавчого документа вимогам, передбаченим статтею 18 цього Закону;
  - 6¹) офіційного оприлюднення повідомлення про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури;
- (частину першу статті 26 доповнено пунктом 6¹
згідно із Законом України від 22.12.2011 р. N 4212-VI,
враховуючи зміни, внесені Законом України
від 02.10.2012 р. N 5405-VI)
- 7) якщо виконавчий документ повернуто стягувачу за його заявою, крім виконавчих документів про стягнення аліментів та інших періодичних платежів;
- 8) наявності інших передбачених законом обставин, що виключають здійснення виконавчого провадження.

2. Про відмову у відкритті виконавчого провадження державний виконавець виносить постанову протягом трьох робочих днів, а за рішенням, що підлягає негайному виконанню, - не пізніше наступного робочого дня з дня надходження виконавчого документа і не пізніше наступного дня надсилає її заявникові разом з виконавчим документом.

3. У разі відмови у відкритті виконавчого провадження на підставі пункту 6 частини першої цієї статті державний виконавець роз'яснює заявникові право на звернення до суду чи іншого органу (посадової особи), які видали виконавчий документ, щодо приведення його у відповідність з вимогами статті 18 цього Закону.

4. Постанова державного виконавця про відмову у відкритті виконавчого провадження може бути оскаржена заявником у десятиденний строк з дня її надходження у порядку, встановленому цим Законом.

5. У разі відмови у відкритті виконавчого провадження на підставі пункту 6¹ частини першої цієї статті державний виконавець у постанові зазначає найменування господарського суду, у провадженні якого перебуває справа про банкрутство боржника, номер справи про банкрутство, а також роз'яснює стягувачу його право звернутися до цього суду з відповідною заявою для задоволення своїх вимог під час ліквідаційної процедури спільно з іншими кредиторами.

(статтю 26 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом України від 22.12.2011 р. N 4212-VI, враховуючи зміни, внесені Законом України від 02.10.2012 р. N 5405-VI)

Стаття 27. Початок примусового виконання рішень

1. У разі ненадання боржником у строки, встановлені частиною другою статті 25 цього Закону для самостійного виконання рішення, документального підтвердження повного виконання рішення державний виконавець на наступний день після закінчення відповідних строків розпочинає примусове виконання рішення.

2. У разі якщо при відкритті виконавчого провадження державним виконавцем накладено арешт на майно та кошти боржника, боржник за погодженням з державним виконавцем має право у строк до початку примусового виконання рішення реалізувати належне йому майно чи передати кошти в рахунок повного або часткового погашення боргу за виконавчим документом. У разі продажу майна боржника покупець цього майна повинен внести кошти за придбане майно на рахунок органу державної виконавчої служби у строк до початку примусового виконання рішення. Після внесення покупцем коштів арешт з проданого майна боржника знімається за постановою державного виконавця.

3. У разі отримання документального підтвердження про повне виконання рішення боржником до початку його примусового виконання державний виконавець закінчує виконавче провадження в порядку, встановленому цим Законом. Виконавчий збір та витрати, пов'язані з організацією та проведенням виконавчих дій, у такому разі з боржника не стягуються.

Стаття 28. Виконавчий збір

1. У разі невиконання боржником рішення майнового характеру у строк, встановлений частиною другою статті 25 цього Закону для самостійного його виконання, постановою державного виконавця з боржника стягується виконавчий збір у розмірі 10 відсотків суми, що підлягає стягненню, або вартості майна боржника, що підлягає передачі стягувачу за виконавчим документом. У разі невиконання боржником у той самий строк рішення немайнового характеру виконавчий збір стягується в розмірі сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з боржника - фізичної особи і в розмірі вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з боржника - юридичної особи. У зазначених розмірах виконавчий збір стягується з боржника також у разі повернення виконавчого

документа без виконання за письмовою заявою стягувача та у разі самостійного виконання боржником рішення після початку його примусового виконання, зокрема шляхом перерахування коштів безпосередньо на рахунок стягувача. Постанова про стягнення виконавчого збору може бути оскаржена в десятиденний строк у порядку, встановленому цим Законом.

2. Виконавчий збір не стягується за виконавчими документами про конфіскацію майна, стягнення періодичних платежів, стягнення виконавчого збору, накладення арешту на майно для забезпечення позовних вимог, відшкодування витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій, і стягнення штрафів, накладених відповідно до вимог цього Закону.

3. Постанова про стягнення виконавчого збору вноситься при першому надходженні виконавчого документа державному виконавцю. При наступних пред'явленнях до виконання виконавчого документа державному виконавцеві виконавчий збір стягується в частині, що не була стягнута при попередньому виконанні.

4. Розмір фактично стягнутого з боржника виконавчого збору державний виконавець зазначає у виконавчому документі.

5. У разі якщо стягнутої з боржника суми недостатньо для задоволення в повному обсязі вимог стягувача, виконавчий збір сплачується пропорційно до стягнутої суми.

6. У разі закінчення виконавчого провадження у зв'язку із скасуванням рішення, що підлягало виконанню на основі виконавчого документа, виконавчий збір повертається боржникові.

7. У разі завершення виконавчого провадження з виконання рішення немайнового характеру та в разі закінчення виконавчого провадження з підстав, передбачених статтею 49 цього Закону, якщо виконавчий збір не стягнуто, державний виконавець не пізніше наступного робочого дня після завершення (закінчення) такого виконавчого провадження відкриває виконавче провадження за постановою про стягнення виконавчого збору.

Стаття 29. Час провадження виконавчих дій

1. Виконавчі дії провадяться державним виконавцем у робочі дні не раніше шостої і не пізніше двадцять другої години, якщо інше не передбачено цією статтею. Конкретний час провадження виконавчих дій визначається державним виконавцем. Сторони виконавчого провадження мають право пропонувати зручний для них час провадження виконавчих дій.

2. Виконавчі дії в неробочі та святкові дні, встановлені законом, провадяться у час, передбачений частиною першою цієї статті, у разі якщо зволікання неможливе або якщо такі дії не можуть бути проведені в інші дні з вини боржника, на підставі постанови державного виконавця, затвердженої начальником відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець.

3. Провадження виконавчих дій у нічний час допускається у разі, якщо невиконання рішення створює загрозу життю чи здоров'ю громадян або якщо виконавчі дії, розпочаті до двадцять другої години, необхідно продовжити, але з наступним повідомленням начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, не пізніше наступного робочого дня після проведення таких дій.

Стаття 30. Строк здійснення виконавчого провадження

1. Державний виконавець провадить виконавчі дії з виконання рішення до завершення виконавчого провадження у встановленому цим Законом порядку, а саме:

закінчення виконавчого провадження - згідно із статтею 49 цього Закону;

повернення виконавчого документа стягувачу - згідно із статтею 47 цього Закону;

повернення виконавчого документа до суду чи іншого органу (посадовій особі), який його видав, - згідно із статтею 48 цього Закону.

2. Державний виконавець зобов'язаний провести виконавчі дії з виконання рішення протягом шести місяців з дня винесення постанови про відкриття виконавчого провадження, а з виконання рішення немайнового характеру - у двомісячний строк. Строк здійснення виконавчого провадження не включає час відкладення провадження виконавчих дій або зупинення виконавчого провадження на період проведення експертизи чи оцінки майна, виготовлення технічної документації на майно, реалізації майна боржника, час перебування виконавчого документа на виконанні в адміністрації підприємства, установи чи організації, фізичної особи, фізичної особи - підприємця, які здійснюють відрахування із заробітної плати (заробітку), пенсії та інших доходів боржника. Строк здійснення зведеного виконавчого провадження обчислюється з моменту приєднання до такого провадження останнього виконавчого документа.

3. Негайному виконанню підлягають рішення:

1) про стягнення аліментів, заробітної плати в межах платежів, вирахованих за один місяць, а також про стягнення усієї суми боргу за такими виплатами, якщо рішенням передбачено її негайне стягнення;

2) про поновлення на роботі чи на попередній посаді незаконно звільненого або переведеного працівника;

3) в інших випадках, якщо негайне виконання передбачено законом і про це зазначено у виконавчому документі.

4. У разі якщо рішення підлягає негайному виконанню, державний виконавець відкриває виконавче провадження не пізніше наступного робочого дня після надходження документів, зазначених у статті 17 цього Закону, і невідкладно розпочинає його примусове виконання.

Стаття 31. Надсилання документів виконавчого провадження

1. Копії постанов державного виконавця та інші документи виконавчого провадження (далі - документи виконавчого провадження), що державний виконавець зобов'язаний довести до відома сторін та інших учасників виконавчого провадження, надсилаються адресатам із супровідними листами простою кореспонденцією, крім постанов про відкриття виконавчого провадження або відмову у відкритті виконавчого провадження, про повернення виконавчого документа стягувачу відповідно до статті 47 цього Закону, що надсилаються рекомендованим листом з повідомленням про вручення. Боржник вважається повідомленим про відкриття виконавчого провадження, якщо йому надіслано постанову про відкриття виконавчого провадження за адресою, зазначеною у виконавчому документі.

2. За умови авансування стягувачем у порядку, передбаченому цим Законом, витрат на організацію та проведення виконавчих дій документи виконавчого провадження можуть надсилатися його учасникам рекомендованими листами.

3. За письмовою заявою учасників виконавчого провадження документи виконавчого провадження можуть надсилатися адресатам каналами факсимільного зв'язку або електронною поштою. Документи виконавчого провадження, надіслані каналами факсимільного зв'язку або електронною поштою, вважаються врученими за наявності належного підтвердження їх одержання адресатами.

4. Державний виконавець або уповноважена ним особа може особисто вручити документи виконавчого провадження сторонам або іншим учасникам виконавчого провадження під розписку.

5. Належним чином оформлена відмова сторін виконавчого провадження від одержання документів виконавчого провадження не є перешкодою для проведення подальших виконавчих дій у встановленому цим Законом порядку.

6. У разі звернення стягнення на заробітну плату (заробіток), пенсію, стипендію чи інші доходи боржника документи виконавчого провадження можуть бути вручені представникам адміністрації підприємства, установи та організації, фізичній особі, фізичній особі - підприємцю, у якій працює боржник, особисто державним виконавцем або уповноваженою ним особою під розписку.

Стаття 32. Заходи примусового виконання рішень

1. Заходами примусового виконання рішень є:

1) звернення стягнення на кошти та інше майно (майнові права) боржника, у тому числі якщо вони перебувають в інших осіб або належать боржникові від інших осіб;

2) звернення стягнення на заробітну плату (заробіток), доходи, пенсію, стипендію боржника;

3) вилучення в боржника і передача стягувачу певних предметів, зазначених у рішенні;

4) інші заходи, передбачені рішенням.

Стаття 33. Особливості виконання рішень у разі відкриття кількох виконавчих проваджень щодо одного боржника

1. У разі якщо в органі державної виконавчої служби відкрито кілька виконавчих проваджень про стягнення коштів з одного боржника, вони об'єднуються у зведене виконавче провадження і на майно боржника накладається арешт у межах загальної суми стягнення, виконавчого збору і можливих витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій.

2. У разі якщо виконавчі провадження про стягнення коштів з одного боржника відкриті у кількох органах державної виконавчої служби, об'єднання виконавчих проваджень у зведене здійснюється в порядку, встановленому Міністерством юстиції України.

Стаття 34. Роз'яснення рішень, виконавчих документів, які підлягають примусовому виконанню

1. У разі якщо викладена у виконавчому документі резолютивна частина рішення є незрозумілою, державний виконавець або сторони виконавчого провадження мають право звернутися до суду, який видав виконавчий документ, із заявою про роз'яснення відповідного рішення.

2. У разі якщо зміст виконавчого документа є незрозумілим, державний виконавець або сторони виконавчого провадження мають право звернутися до органу (посадової особи), який видав виконавчий документ, із заявою про роз'яснення змісту цього документа.

3. Суд або орган (посадова особа), який видав виконавчий документ, зобов'язаний розглянути заяву державного виконавця у десятиденний строк з дня її надходження і у разі необхідності дати відповідне роз'яснення рішення чи змісту документа, не змінюючи їх редакції.

Стаття 35. Відкладення провадження виконавчих дій

1. За наявності обставин, що перешкоджають провадженню виконавчих дій, або у разі несвоєчасного одержання сторонами документів виконавчого провадження, внаслідок чого вони були позбавлені можливості скористатися правами, наданими їм цим Законом, державний виконавець може відкласти виконавчі дії за заявою стягувача чи боржника або з власної ініціативи на строк до десяти робочих днів. Про відкладення провадження виконавчих дій державний виконавець виносить відповідну постанову, про що повідомляє сторонам.

2. Постанова державного виконавця про відкладення провадження виконавчих дій може бути оскаржена у триденний строк у порядку, встановленому цим Законом.

Стаття 36. Відстрочка або розстрочка виконання, встановлення чи зміна способу і порядку виконання рішення

1. За наявності обставин, що ускладнюють виконання рішення або роблять його неможливим, державний виконавець за власною ініціативою чи за заявою сторін, а також самі сторони мають право звернутися до суду, який видав виконавчий документ, із заявою про відстрочку або розстрочку виконання, а також про встановлення або зміну способу і порядку виконання.

2. Питання про відстрочку або розстрочку виконання, встановлення чи зміну способу і порядку виконання розглядається судом у встановлений законом строк. Відповідне рішення може бути оскаржене у встановленому законом порядку.

3. Щодо інших рішень відстрочка або розстрочка виконання, встановлення чи зміна способу і порядку виконання не допускаються.

4. Рішення про розстрочку виконується в частині та у строки, встановлені цим рішенням.

5. Законом можуть встановлюватися особливості щодо надання відстрочки або розстрочки виконання рішення.

Стаття 37. Обставини, що зумовлюють обов'язкове зупинення виконавчого провадження

1. Виконавче провадження підлягає обов'язковому зупиненню у разі:

1) смерті, оголошення померлим чи визнання безвісно відсутнім стягувача або боржника, або припинення юридичної особи, якщо встановлені судом правовідносини допускають правонаступництво;

2) визнання стягувача або боржника недієздатним;

3) проходження боржником строкової військової служби у Збройних Силах України, передбачених законом інших військових формуваннях, якщо згідно з умовами служби провадження виконавчих дій неможливе, чи на прохання стягувача, який проходить строкову військову службу в Збройних Силах України або інших військових формуваннях;

4) зупинення судом стягнення на підставі виконавчого документа;

5) прийняття судом до розгляду скарги на постанову органу (посадової особи), уповноваженого розглядати справи про адміністративні правопорушення;

6) зупинення виконання відповідного рішення або виконавчого провадження посадовою особою, якій законом надано таке право;

7) зупинення судом реалізації арештованого майна;

8) порушення господарським судом провадження у справі про банкрутство боржника, якщо відповідно до закону на вимогу стягувача поширюється дія мораторію, запровадженого господарським судом, крім випадків перебування виконавчого провадження на стадії розподілу стягнутих з боржника грошових сум (у тому числі одержаних від реалізації майна боржника) та виконання рішень у немайнових спорах;

(пункт 8 частини першої статті 37 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 22.12.2011 р. N 4212-VI, враховуючи зміни, внесені Законом України від 02.10.2012 р. N 5405-VI)

9) здійснення тимчасової адміністрації неплатоспроможного банку або ліквідації банку відповідно до [Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб"](#), крім випадків, пов'язаних з виплатою коштів за вкладами вкладників за договорами, строк яких закінчився, та за договорами банківського рахунку вкладників у межах суми відшкодування, що гарантується Фондом; витрат, пов'язаних із забезпеченням операційної діяльності такого банку; виплати заробітної плати, авторської винагороди, відшкодування шкоди, заподіяної життю та здоров'ю працівників банку;

(пункт 9 частини першої статті 37 у редакції Закону України від 02.10.2012 р. N 5411-VI)

10) сплати боржником або іншим гарантом у встановленому законодавством порядку (у тому числі за договорами про відшкодування ядерної шкоди) коштів на відшкодування ядерної шкоди, що дорівнюють або перевищують встановлену законом межу відповідальності оператора ядерної установки. Для обчислення сплачені кошти підлягають перерахуванню у Спеціальні права запозичення, що встановлюються Міжнародним валютним фондом, за офіційним курсом Національного банку України на день сплати;

11) прийняття судом до розгляду касаційної скарги прокурора на рішення суду;

12) звернення до суду із заявою про заміну вибулої сторони правонаступником у порядку, встановленому частиною п'ятою статті 8 цього Закону;

13) надання судом, який видав виконавчий документ, відстрочки виконання рішення;

14) наявності коштів за договорами банківського рахунку або банківського вкладу, які боржник не має права вимагати до закінчення строку дії таких договорів, у разі відсутності іншого майна боржника, на яке може бути звернуто стягнення;

15) внесення підприємства паливно-енергетичного комплексу до Реєстру підприємств паливно-енергетичного комплексу, які беруть участь у процедурі погашення заборгованості відповідно до [Закону України "Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування підприємств паливно-енергетичного комплексу"](#);

(положенням пункту 15 частини першої статті 37 у взаємозв'язку з положеннями частини першої статті 41, частини п'ятої статті 124, пункту 9 частини третьої статті 129 Конституції України, статті 115 Господарського процесуального кодексу України, пунктів 1.3, 1.4 статті 1, частини другої статті 2, абзацу шостого пункту 3.7 статті 3 Закону України "Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування підприємств паливно-енергетичного комплексу" від 23.06.2005 р. N 2711-IV дано офіційне тлумачення Рішенням Конституційного Суду України від 13.12.2012 р. N 18-рп/2012)

16) затвердження плану санації боржника до порушення провадження у справі про банкрутство;

(частину першу статті 37 доповнено пунктом 16 згідно із Законом України від 22.12.2011 р. N 4212-VI, враховуючи зміни, внесені Законом України від 02.10.2012 р. N 5405-VI)

17) прийняття рішення про приватизацію вугледобувних підприємств відповідно до [Закону України "Про особливості приватизації вугледобувних підприємств"](#) протягом трьох років з моменту завершення приватизації.

(частину першу статті 37 доповнено пунктом 17 згідно із Законом України від 12.04.2012 р. N 4650-VI)

2. Виконавче провадження на підставі, передбаченій пунктом 7 частини першої цієї статті, зупиняється лише в частині звернення стягнення на майно, реалізацію якого зупинено судом.

3. Виконавче провадження з підстави, передбаченої пунктом 15 частини першої цієї статті, не зупиняється за рішеннями про виплату заробітної плати, відшкодування матеріальної (майнової) шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю, стягнення аліментів.

Стаття 38. Право державного виконавця зупинити виконавче провадження

1. Виконавче провадження може бути зупинено:

1) у разі звернення державного виконавця до суду, який видав виконавчий документ, із заявою про роз'яснення рішення, що підлягає виконанню, про відстрочку або розстрочку виконання, а також про встановлення чи зміну способу і порядку виконання;

2) прохання боржника, який проводить строкову службу Збройних Сил України чи інших передбачених законом військових формувань, якщо рішення неможливо виконати без його участі;

- 3) у разі перебування боржника на лікуванні у стаціонарному лікувальному закладі, якщо рішення неможливо виконати без його участі;
- 4) у разі оголошення розшуку боржника - фізичної особи, транспортних засобів боржника або розшуку дитини;
- 5) за заявою стягувача у разі його перебування у відпустці за межами населеного пункту, де він проживає.

Стаття 39. Порядок і строки зупинення виконавчого провадження

1. Державний виконавець виносить вмотивовану постанову про зупинення виконавчого провадження з підстав, передбачених статтями 37 і 38 цього Закону, яка затверджується начальником або заступником начальника відділу, якому підпорядкований державний виконавець. Постанову про зупинення виконавчого провадження з підстав, передбачених статтею 37 цього Закону, державний виконавець виносить не пізніше наступного робочого дня, коли йому стало відомо про такі обставини. Копія постанови надсилається сторонам у триденний строк.

2. Виконавче провадження зупиняється у випадках, передбачених:

пунктами 1 і 2 частини першої статті 37 цього Закону, - до визначення правонаступників боржника або призначення опікуна недієздатному боржникові;

пунктами 3, 4, 6 - 10 і 12 - 14 частини першої статті 37 цього Закону, пунктами 2 - 5 частини першої статті 38 цього Закону, - до закінчення строку дії значених обставин;

пунктами 5 і 11 частини першої статті 37 цього Закону, пункту 1 частини першої статті 38 цього Закону, - до розгляду питання по суті;

пунктом 15 статті 37 цього Закону, - до закінчення строку дії процедури погашення заборгованості підприємствами паливно-енергетичного комплексу, визначеного [Законом України "Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування підприємств паливно-енергетичного комплексу"](#);

пунктом 17 статті 37 цього Закону, - на строк три роки з моменту завершення приватизації вугледобувних підприємств відповідно до [Закону України "Про особливості приватизації вугледобувних підприємств"](#).

(частину другу статті 39 доповнено абзацом шостим згідно із Законом України від 12.04.2012 р. N 4650-VI)

3. Постанова про зупинення виконавчого провадження може бути оскаржена у десятиденний строк в порядку, встановленому цим Законом. Строки зупинення виконавчого провадження можуть бути скорочені судом.

4. Протягом строку, на який виконавче провадження зупинено, виконавчі дії не провадяться. Накладений державним виконавцем арешт на майно боржника, у тому числі на кошти на рахунках і вкладах боржника у банках та інших фінансових установах, не знімається. У період зупинення виконавчого провадження державний виконавець має право звертатися до суду в порядку, встановленому цим Законом, а також вживати заходів щодо розшуку боржника (його майна) або перевірки його майнового стану.

5. Після усунення обставин, які стали підставою для зупинення виконавчого провадження, державний виконавець протягом трьох днів з моменту, коли йому стало про це відомо, зобов'язаний своєю постановою поновити виконавче провадження за власною ініціативою або за заявою стягувача. Копії постанови надсилаються сторонам у триденний строк.

6. Якщо арештоване майно боржника передано для реалізації, копії постанов про зупинення та поновлення виконавчого провадження надсилаються підприємству, установі, організації, які здійснюють таку реалізацію.

Стаття 40. Оголошення розшуку

1. У разі відсутності відомостей про місце проживання, перебування чи місцезнаходження боржника - фізичної особи, а також дитини за виконавчими документами про відібрання дитини державний виконавець звертається до суду з поданням про винесення ухвали про розшук боржника або дитини. У разі необхідності розшуку транспортного засобу боржника державний виконавець виносить постанову про такий розшук, яка є обов'язковою для виконання органами внутрішніх справ.

2. Розшук боржника - фізичної особи, дитини, розшук транспортних засобів боржника здійснюють органи внутрішніх справ, а розшук боржника - юридичної особи та іншого майна боржника організує державний виконавець. Розшук оголошується відповідно за місцем виконання рішення або за останнім відомим місцем проживання, перебування, місцезнаходженням боржника чи місцезнаходженням його майна, або за місцем проживання (місцезнаходженням) стягувача.

3. Витрати органів внутрішніх справ, пов'язані з розшуком боржника - фізичної особи, дитини за виконавчими документами про відібрання дитини або транспортних засобів боржника, стягуються з боржника за ухвалою суду. Витрати, пов'язані з організацією розшуку боржника - юридичної особи або іншого майна боржника, стягуються з боржника у порядку, встановленому цим Законом.

4. Незвернення державного виконавця до суду у випадках, передбачених частиною першою цієї статті, а також інші дії та бездіяльність державного виконавця, пов'язані з розшуком боржника або його майна, можуть бути оскаржені у десятиденний строк у порядку, встановленому цим Законом.

Стаття 41. Витрати виконавчого провадження

1. Витрати органів державної виконавчої служби, пов'язані з організацією та проведенням виконавчих дій щодо забезпечення примусового виконання рішень, є витратами виконавчого провадження.

2. Витрати виконавчого провадження здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів виконавчого провадження, які використовуються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. Кошти виконавчого провадження складаються з:

1) пункт 1 частини третьої статті 41 виключено

(згідно із Законом України
від 12.01.2012 р. N 4318-VI)

2) авансового внеску стягувача на організацію та проведення виконавчих дій;

- 3) стягнутих з боржника витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій;
  - 4) інших надходжень, що не суперечать законодавству.
4. До витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій, належать кошти, за рахунок яких здійснено оплату:
- 1) перевезення, зберігання і реалізації майна боржника;
  - 2) послуг експертів, суб'єктів оціночної діяльності - суб'єктів господарювання та інших осіб, залучених у встановленому законом порядку до провадження виконавчих дій;
  - 3) поштового переказу стягувачу стягнених аліментних сум;
  - 4) проведення розшуку боржника, його майна або розшуку дитини;
  - 5) розміщення оголошення в засобах масової інформації;
  - 6) виготовлення та пересилання документів виконавчого провадження, ведення Єдиного державного реєстру виконавчих проваджень;
  - 7) інших витрат, необхідних для забезпечення належної організації виконання рішень органами державної виконавчої служби.
5. Про стягнення з боржника витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій, державний виконавець виносить постанову, яка затверджується начальником відповідного відділу державної виконавчої служби. Зазначена постанова надсилається сторонам не пізніше наступного робочого дня після її винесення і може бути оскаржена ними до суду у десятиденний строк.

Стаття 42. Авансування витрат на організацію та проведення виконавчих дій

1. З метою забезпечення провадження виконавчих дій стягувач може за погодженням з державним виконавцем внести на відповідний рахунок органу державної виконавчої служби певну грошову суму для здійснення необхідних витрат або покриття їх частини, якщо інше не передбачено цим Законом.
2. Після завершення виконавчого провадження авансовий внесок повністю повертається стягувачу, якщо інше не передбачено цим Законом.

Стаття 43. Розподіл стягнутих з боржника грошових сум

1. Розподіл стягнутих державним виконавцем з боржника за виконавчим провадженням грошових сум (у тому числі одержаної від реалізації майна боржника) здійснюється у такому порядку:
  - 1) у першу чергу повертається авансовий внесок сторін та інших осіб на організацію та проведення виконавчих дій;
  - 2) у другу чергу компенсуються витрати державної виконавчої служби, пов'язані з організацією та проведенням виконавчих дій, не покриті авансовим внеском сторін та інших осіб;

3) у третю чергу задовольняються вимоги стягувача та стягується виконавчий збір у розмірі 10 відсотків фактично стягнутої суми;

4) у четверту чергу стягуються штрафи, накладені державним виконавцем відповідно до вимог цього Закону.

2. Розподіл грошових сум у черговості, зазначеній у частині першій цієї статті, здійснюється по мірі їх стягнення.

3. Сума, що залишилася після сплати штрафів, повертається боржнику.

Стаття 44. Черговість задоволення вимог стягувачів у разі недостатності стягнутої суми для задоволення всіх вимог стягувачів

1. У разі якщо сума, стягнута з боржника, недостатня для задоволення всіх вимог за виконавчими документами, вона розподіляється державним виконавцем між стягувачами в порядку черговості, встановленому цією статтею:

1) у першу чергу задовольняються забезпечені заставою вимоги щодо стягнення з вартості заставленого майна;

2) у другу чергу задовольняються вимоги щодо стягнення аліментів, відшкодування збитків та шкоди, завданих внаслідок кримінального або адміністративного правопорушення, каліцтва або іншого ушкодження здоров'я, а також у зв'язку з втратою годувальника;

(пункт 2 частини першої статті 44 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.05.2013 р. N 245-VII)

3) у третю чергу задовольняються вимоги працівників, пов'язані з трудовими правовідносинами та зобов'язання за єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

(пункт 3 частини першої статті 44 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 04.07.2013 р. N 406-VII)

4) у четверту чергу задовольняються вимоги стягувачів за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, вимоги щодо збору на обов'язкове державне пенсійне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

5) у п'яту чергу задовольняються вимоги щодо податків та інших платежів до бюджету, вимоги органів страхування з обов'язкового страхування (крім вимог щодо збору на обов'язкове державне пенсійне страхування);

6) у шосту чергу задовольняються всі інші вимоги.

2. Вимоги стягувачів кожної наступної черги задовольняються після задоволення в повному обсязі вимог стягувачів попередньої черги. У разі якщо стягнута сума недостатня для задоволення в повному обсязі усіх вимог однієї черги, вимоги задовольняються пропорційно до належної кожному стягувачу суми. Вимоги стягувачів щодо виплати заборгованості із заробітної плати задовольняються в порядку надходження виконавчих документів. Стягнута з боржника сума розподіляється між стягувачами згідно з виконавчими документами, за якими відкрито виконавчі провадження на день зарахування стягнутої суми на відповідний рахунок органу державної виконавчої служби.

Стаття 45. Порядок виплати стягнутих грошових сум

1. Грошові суми, стягнуті з боржника, зараховуються державним виконавцем на відповідний рахунок органу державної виконавчої служби.
2. За письмовою заявою стягувача - фізичної особи чи його представника (за наявності відповідних повноважень) стягнуті грошові суми можуть бути перераховані державним виконавцем на зазначений ним рахунок у банку або в іншій фінансовій установі чи надіслані на адресу стягувача поштовим переказом, що здійснюється за його рахунок, крім переказу аліментних сум.
3. Стягувачу - юридичній особі стягнуті грошові суми перераховуються державним виконавцем у встановленому порядку на визначені стягувачем належні йому рахунки.
4. Грошові суми, стягнуті державним виконавцем до Державного бюджету України або місцевих бюджетів, перераховуються в порядку, встановленому Державним казначейством України.
5. Не допускається виплата стягувачу стягнутих сум готівкою або виплата стягнутих сум іншим особам, які не є стягувачами (крім виплати грошових сум заставодержателю, який не є стягувачем, згідно із статтею 54 цього Закону). Забороняється використовувати стягнуті з боржників грошові суми, що підлягають виплаті стягувачам, на цілі, не передбачені цією статтею, а також звертати на них стягнення для виплати іншим особам, які не є стягувачами за виконавчими документами, під час примусового виконання яких ці суми стягнуто (крім випадків, коли стягувач є одночасно боржником у іншому виконавчому провадженні).
6. У разі якщо державному виконавцю відомий рахунок стягувача, на який необхідно перерахувати стягнуті з боржника кошти, або якщо відповідно до частини другої цієї статті кошти підлягають перерахуванню на адресу стягувача поштовим переказом, то сума виконавчого збору, пропорційна стягнутій сумі, перераховується після перерахування стягувачу належної йому суми. В іншому разі сума виконавчого збору, пропорційна стягнутій сумі, перераховується після надходження стягувачу повідомлення про наявність на відповідному рахунку органу державної виконавчої служби суми коштів, що підлягає виплаті стягувачу.
7. У разі якщо стягнуті з боржника грошові суми не витребувані стягувачем протягом одного року з дня їх зарахування на відповідний рахунок органу державної виконавчої служби, ці суми зараховуються до Державного бюджету України в порядку, встановленому Державним казначейством України.

Стаття 46. Винагорода державному виконавцю

1. Державний виконавець, який забезпечив своєчасне виконання виконавчого документа в повному обсязі, одержує винагороду в розмірі п'яти відсотків стягнутої ним суми або вартості майна, але не більше п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а за виконавчим документом немайнового характеру - не більше п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

(частина перша статті 46 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 12.01.2012 р. N 4318-VI)

2. Порядок виплати винагороди державному виконавцю встановлюється Міністерством юстиції України.

Стаття 47. Повернення виконавчого документа стягувачу

1. Виконавчий документ, на підставі якого відкрито виконавче провадження, за яким виконання не здійснювалося або здійснено частково, повертається стягувачу у разі, якщо:

1) є письмова заява стягувача;

2) у боржника відсутнє майно, на яке може бути звернуто стягнення, а, здійснені державним виконавцем відповідно до цього Закону заходи щодо розшуку такого майна виявилися безрезультатними;

3) стягувач відмовився залишити за собою майно боржника, не реалізоване під час виконання рішення;

4) стягувач перешкоджає провадженню виконавчих дій або не здійснив авансування витрат на організацію та проведення виконавчих дій, авансування яких передбачено цим Законом, незважаючи на попередження державного виконавця про повернення йому виконавчого документа;

5) у результаті вжитих державним виконавцем заходів неможливо встановити особу боржника, з'ясувати місцезнаходження боржника - юридичної особи, місце проживання, перебування боржника - фізичної особи (крім випадків, коли виконанню підлягають виконавчі документи про стягнення аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом чи іншим ушкодженням здоров'я, у зв'язку з втратою годувальника, а також виконавчі документи про відібрання дитини, за якими мають бути стягнуті кошти чи інше майно, та інші виконавчі документи, що можуть бути виконані за безпосередньої участі боржника);

6) у боржника відсутнє визначене виконавчим документом майно, яке він за виконавчим документом має передати стягувачу, або майно, на яке необхідно звернути стягнення з метою погашення заборгованості (крім коштів), а здійснені державним виконавцем відповідно до цього Закону заходи щодо розшуку такого майна виявилися безрезультатними;

7) боржник - фізична особа (крім випадків, коли виконанню підлягають виконавчі документи про стягнення аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом чи іншим ушкодженням здоров'я, у зв'язку з втратою годувальника, а також виконавчі документи про відібрання дитини) чи майно боржника, розшук яких здійснювався органами внутрішніх справ, не виявлені протягом року з дня оголошення розшуку;

8) коштів, що надійшли від реалізації заставленого майна, недостатньо для задоволення вимог стягувача-заставодержателя за виконавчим документом, на підставі якого звернуто стягнення на заставлене майно;

9) наявна встановлена законом заборона щодо звернення стягнення на майно чи кошти боржника, якщо у нього відсутнє інше майно чи кошти, на які можливо звернути стягнення, а також щодо проведення інших виконавчих дій стосовно боржника, що виключає можливість виконання відповідного рішення.

2. Про наявність обставин, зазначених у частині першій цієї статті, державний виконавець складає акт.

3. У разі повернення виконавчого документа з підстав, передбачених частиною першою цієї статті, стягувачу повертаються невикористані суми внесеного ним авансового внеску разом із звітом державного виконавця про його використання.

4. Про повернення стягувачу виконавчого документа та авансового внеску державний виконавець виносить постанову з обов'язковим мотивуванням підстав її винесення, яка затверджується начальником відділу, якому він безпосередньо підпорядкований. Копія постанови у триденний строк надсилається сторонам і може бути оскаржена в десятиденний строк у порядку, встановленому цим Законом.

5. Повернення виконавчого документа стягувачу з підстав, передбачених цією статтею, не позбавляє його права повторно пред'явити виконавчий документ до виконання протягом строків, встановлених статтею 22 цього Закону.

Стаття 48. Повернення виконавчого документа до суду або іншого органу (посадовій особі), який його видав

1. Виконавчий документ, прийнятий державним виконавцем до виконання, повертається до суду, який його видав, у разі відновлення судом строку для подання апеляційної скарги на рішення, за яким видано виконавчий документ, та прийняття такої апеляційної скарги до розгляду (крім виконавчих документів, що підлягають негайному виконанню).

2. Виконавчий документ, прийнятий державним виконавцем до виконання, за яким стягувачем є держава, у випадках, передбачених частиною першою статті 47 цього Закону, повертається до органу, який пред'явив виконавчий документ до виконання.

3. Про повернення виконавчого документа державний виконавець виносить постанову, яка затверджується начальником відділу, якому він безпосередньо підпорядкований. Копія постанови у триденний строк надсилається сторонам і може бути оскаржена в десятиденний строк у порядку, встановленому цим Законом.

Стаття 49. Закінчення виконавчого провадження

1. Виконавче провадження підлягає закінченню у разі:

- 1) визнання судом відмови стягувача від примусового виконання рішення суду;
- 2) визнання судом мирової угоди між стягувачем і боржником у процесі виконання;
- 3) смерті або оголошення померлим стягувача чи боржника, визнання безвісно відсутнім боржника або стягувача, ліквідації юридичної особи - сторони виконавчого провадження, якщо виконання їх обов'язків чи вимог у виконавчому провадженні не допускає правонаступництва;
- 4) скасування рішення суду або іншого органу (посадової особи), на підставі якого виданий виконавчий документ, або визнання судом виконавчого документа таким, що не підлягає виконанню;
- 5) письмової відмови стягувача від одержання предметів, вилучених у боржника під час виконання рішення про передачу їх стягувачу, або знищення речі, що має бути передана стягувачу в натурі;
- 6) закінчення строку, передбаченого законом для відповідного виду стягнення;
- 7) визнання боржника банкрутом;

- 8) фактичного виконання в повному обсязі рішення згідно з виконавчим документом;
- 9) повернення виконавчого документа без виконання на вимогу суду або іншого органу (посадової особи), який видав виконавчий документ;
- 10) направлення виконавчого документа за належністю до іншого відділу державної виконавчої служби;
- 11) повернення виконавчого документа до суду чи іншого органу (посадової особи), який його видав, у випадку, передбаченому частиною третьою статті 75 цього Закону;
- 12) якщо рішення фактично виконано під час виконання рішення Європейського суду з прав людини;
- 13) непред'явлення виконавчого документа за відновленим виконавчим провадженням у строки, визначені статтею 51 цього Закону.
- 14) списання згідно із Законом України "Про деякі питання заборгованості за спожитий природний газ та електричну енергію" заборгованості, встановленої рішенням суду, яке підлягало виконанню на підставі виконавчого документа.

(частину першу статті 49 доповнено пунктом 14
згідно із Законом України від 12.05.2011 р. N 3319-VI,
який діє до 30.06.2012 р.,
враховуючи зміни, внесені
Законом України від 22.12.2011 р. N 4277-VI)

2. У випадках, передбачених пунктами 1 - 6, 8, 9, 11 - 13 частини першої цієї статті, виконавчий документ надсилається до суду або іншого органу (посадовій особі), який його видав.

3. Про закінчення виконавчого провадження державний виконавець виносить постанову з обов'язковим мотивуванням підстав її винесення, яка затверджується начальником відділу, якому він безпосередньо підпорядкований. Копія постанови у триденний строк надсилається сторонам і може бути оскаржена в десятиденний строк у порядку, встановленому цим Законом.

4. Постанова про закінчення виконавчого провадження у разі офіційного оприлюднення повідомлення про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури виноситься державним виконавцем не пізніше наступного дня, коли йому стало відомо про такі обставини. При цьому виконавчий документ надсилається до господарського суду, який прийняв постанову про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури.

(статтю 49 доповнено частиною четвертою
згідно із Законом України від 22.12.2011 р. N 4212-VI,
враховуючи зміни, внесені Законом України
від 02.10.2012 р. N 5405-VI)

Стаття 50. Наслідки завершення виконавчого провадження

1. У разі закінчення виконавчого провадження (крім направлення виконавчого документа за належністю іншому органу державної виконавчої служби, офіційного оприлюднення повідомлення про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури, закінчення виконавчого провадження за рішенням суду, винесеним у порядку забезпечення

позову чи вжиття запобіжних заходів, а також крім випадків нестягнення виконавчого збору або витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій), повернення виконавчого документа до суду або іншого органу (посадовій особі), який його видав, арешт, накладений на майно боржника, знімається, скасовуються інші вжиті державним виконавцем заходи примусового виконання рішення, а також провадяться інші дії, необхідні у зв'язку із завершенням виконавчого провадження. Завершене виконавче провадження не може бути розпочате знову, крім випадків, передбачених цим Законом.

(частина перша статті 50 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 22.12.2011 р. N 4212-VI, враховуючи зміни, внесені Законом України від 02.10.2012 р. N 5405-VI)

2. У разі якщо у виконавчому провадженні державним виконавцем накладено арешт на майно боржника, у постанові про закінчення виконавчого провадження або повернення виконавчого документа до суду або іншого органу (посадовій особі), який його видав, державний виконавець зазначає про зняття арешту, накладеного на майно боржника.

3. За заявою боржника державний виконавець видає йому додаткові копії постанови, зазначеної в частині другій цієї статті, для їх пред'явлення до органів, що здійснюють реєстрацію майна або ведуть реєстр заборони на його відчуження, для зняття арешту, накладеного на майно.

4. У разі закінчення виконавчого провадження внаслідок офіційного оприлюднення повідомлення про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури виконавчі документи можуть бути повторно пред'явлені до виконання у визначені статтею 22 цього Закону строки, якщо у зв'язку із припиненням провадження у справі про банкрутство вимоги, підтверджені такими документами, не були задоволені повністю або частково та не вважаються погашеними (списаними, прощеними) відповідно до Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом.

(статтю 50 доповнено частиною четвертою згідно із Законом України від 22.12.2011 р. N 4212-VI, враховуючи зміни, внесені Законом України від 02.10.2012 р. N 5405-VI)

Стаття 51. Відновлення виконавчого провадження

1. У разі якщо постанова державного виконавця про закінчення виконавчого провадження або повернення виконавчого документа стягувачу визнана судом незаконною чи скасована начальником відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, або керівником відповідного органу державної виконавчої служби або якщо до державного виконавця надійшло рішення суду про скасування заходів до забезпечення позову, а також у разі повернення виконавчого документа з іншого відділу державної виконавчої служби, виконавче провадження підлягає відновленню протягом трьох робочих днів з дня надходження рішення суду, виконавчого документа чи постанови керівника відповідного органу державної виконавчої служби.

2. За наявності обставин, передбачених частиною шостою статті 79 цього Закону, виконавче провадження підлягає відновленню у триденний строк з дня надходження до державного виконавця відповідної заяви стягувача.

3. Про відновлення виконавчого провадження державний виконавець вносить постанову, копії якої не пізніше наступного дня надсилаються до суду, який визнав незаконною

постанову державного виконавця, сторонам, а також органу (посадовій особі), який видав виконавчий документ.

4. У разі відновлення виконавчого провадження стягувач, суд або орган (посадова особа), якому повернуто виконавчий документ, зобов'язаний у тримісячний строк з дня надходження відповідної постанови пред'явити його до виконання.

Глава 4. ЗАГАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ЗВЕРНЕННЯ СТЯГНЕННЯ НА МАЙНО БОРЖНИКА

Стаття 52. Порядок звернення стягнення на кошти та інше майно боржника

1. Звернення стягнення на майно боржника полягає в його арешті, вилученні та примусовій реалізації.

2. Стягнення за виконавчими документами звертається в першу чергу на кошти боржника у гривнях та іноземній валюті, інші цінності, у тому числі кошти на рахунках і вкладах боржника у банках та інших фінансових установах, на рахунки в цінних паперах у депозитаріях цінних паперів.

3. Готівкові кошти, виявлені у боржника, вилучаються.

4. На кошти та інші цінності боржника, що знаходяться на рахунках, вкладах та на зберіганні у банках чи інших фінансових установах, накладається арешт. Арешт поширюється також на кошти на рахунках, які будуть відкриті після винесення постанови про накладення арешту.

5. У разі відсутності у боржника коштів та інших цінностей, достатніх для задоволення вимог стягувача, стягнення звертається також на належне боржнику інше майно, за винятком майна, на яке згідно із законом не може бути накладено стягнення. Звернення стягнення на майно боржника не зупиняє звернення стягнення на кошти боржника. Боржник має право запропонувати ті види майна чи предмети, на які необхідно в першу чергу звернути стягнення. Черговість стягнення на кошти та інше майно боржника остаточно визначається державним виконавцем.

6. Стягнення на майно боржника звертається в розмірі і обсязі, необхідних для виконання за виконавчим документом, з урахуванням стягнення виконавчого збору, витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій, штрафів, накладених на боржника під час виконавчого провадження. У разі якщо боржник володіє майном спільно з іншими особами, стягнення звертається на його частку, що визначається судом за поданням державного виконавця.

7. У разі якщо сума, що підлягає стягненню за виконавчим провадженням, не перевищує десяти розмірів мінімальної заробітної плати, звернення стягнення на єдине житло боржника та земельну ділянку, на якій розташоване це житло, не здійснюється. У такому разі державний виконавець зобов'язаний вжити всіх заходів для виконання рішення за рахунок іншого майна боржника.

Стаття 53. Особливості звернення стягнення на кошти боржника в іноземній валюті та виконання рішень при обчисленні боргу в іноземній валюті

1. У разі якщо кошти боржника в іноземній валюті розміщені на рахунках, внесках або на зберіганні у банку чи іншій фінансовій установі, що мають право на продаж іноземної валюти на внутрішньому валютному ринку, державний виконавець зобов'язує їх продати протягом семи днів іноземну валюту в сумі, необхідній для погашення боргу.

2. У разі якщо такі кошти розміщені у банку або іншій фінансовій установі, які не мають права на продаж іноземної валюти на внутрішньому валютному ринку, державний виконавець зобов'язує їх перерахувати протягом семи днів ці кошти до банку або іншої фінансової установи, які мають таке право, для їх реалізації відповідно до вимог частини першої цієї статті.

3. У разі обчислення суми боргу в іноземній валюті державний виконавець у результаті виявлення у боржника коштів у відповідній валюті стягує ці кошти на валютний рахунок органу державної виконавчої служби для їх подальшого перерахування стягувачу. У разі виявлення коштів у гривнях чи іншій валюті державний виконавець за правилами, встановленими частинами першою і другою цієї статті, дає доручення про купівлю відповідної валюти та перерахування її на валютний рахунок органу державної виконавчої служби.

4. Кошти виконавчого збору, стягнуті при виконанні рішення про стягнення коштів в іноземній валюті, відповідно до цієї статті реалізуються, а одержані після цього кошти у гривнях зараховуються до Державного бюджету України.

Стаття 54. Звернення стягнення на заставлене майно

1. Звернення стягнення на заставлене майно в порядку примусового виконання допускається за виконавчими документами для задоволення вимог стягувача-заставодержателя.

2. У разі якщо коштів, що надійшли від реалізації заставленого майна, недостатньо для задоволення вимог стягувача-заставодержателя за виконавчим документом, на підставі якого звернуто стягнення на заставлене майно, такий документ повертається стягувачу-заставодержателю в порядку, встановленому пунктом 8 частини першої статті 47 цього Закону.

3. Для задоволення вимог стягувачів, які не є заставодержателями, стягнення на заставлене майно боржника може бути звернуто у разі:

виникнення права застави після винесення судом рішення про стягнення з боржника коштів;

якщо вартість предмета застави перевищує розмір заборгованості боржника заставодержателю.

4. Про звернення стягнення на заставлене майно для задоволення вимог стягувачів, які не є заставодержателями, державний виконавець повідомляє заставодержателю не пізніше наступного дня після накладення арешту на майно або якщо йому стало відомо, що арештоване майно боржника перебуває в заставі, та роз'яснює заставодержателю право на звернення до суду з позовом про зняття арешту із заставленого майна.

5. Реалізація заставленого майна здійснюється в порядку, встановленому цим Законом.

6. За рахунок коштів, що надійшли від реалізації заставленого майна, здійснюються утримання, передбачені статтею 43 цього Закону, після чого кошти використовуються для задоволення вимог заставодержателя. У разі якщо заставодержатель не є стягувачем у виконавчому провадженні, йому виплачуються кошти після належного підтвердження права на заставлене майно. У разі задоволення в повному обсязі вимог заставодержателя залишок коштів використовується для задоволення вимог інших стягувачів у порядку, встановленому цим Законом.

7. Спори, що виникають під час виконавчого провадження щодо звернення стягнення на заставлене майно, вирішуються судом.

8. Примусове звернення стягнення на предмет іпотеки здійснюється державним виконавцем з урахуванням положень [Закону України "Про іпотеку"](#).

Стаття 55. Звернення стягнення на майно боржника, що перебуває в інших осіб

1. Державний виконавець має право звернути стягнення на майно боржника, що перебуває в інших осіб, а також на майно та кошти, що належать боржнику від інших осіб.

Зазначені особи зобов'язані подати на запит державного виконавця у визначений ним строк відомості про належне боржнику майно, що перебуває в них, та майно чи кошти, які вони мають передати боржнику.

2. Після надходження від зазначених осіб відомостей про наявність майна боржника державний виконавець описує таке майно, вилучає його і реалізує у встановленому цим Законом порядку. У разі якщо особа, у якій перебуває майно боржника, перешкоджає державному виконавцю в його вилученні, таке майно вилучається державним виконавцем у примусовому порядку.

3. Готівкові кошти та майно, що належать боржнику від інших осіб, вилучаються державним виконавцем у таких осіб у присутності понятих на підставі ухвали суду.

4. На належні боржникові у разі передачі від інших осіб кошти, що перебувають на рахунках у банках та інших фінансових установах, стягнення звертається державним виконавцем на підставі ухвали суду в порядку, встановленому цим Законом.

5. За ухилення від виконання розпоряджень державного виконавця особою, в якій перебуває майно боржника, на неї може бути накладено стягнення відповідно до цього Закону.

Стаття 56. Майно, на яке не може бути звернуто стягнення

1. Не допускається звернення стягнення на майно, зазначене в переліку видів майна громадян, на яке не може бути звернуто стягнення за виконавчими документами, згідно з додатком до цього Закону.

Стаття 57. Арешт і вилучення майна боржника

1. Арешт майна боржника застосовується для забезпечення реального виконання рішення.

2. Арешт на майно боржника може накладатися державним виконавцем шляхом:

винесення постанови про арешт коштів та інших цінностей боржника, що знаходяться на рахунках і вкладах чи на зберіганні у банках або інших фінансових установах;

винесення постанови про арешт коштів, що перебувають у касі боржника або надходять до неї;

винесення постанови про арешт майна боржника та оголошення заборони на його відчуження;

проведення опису майна боржника і накладення на нього арешту.

3. Постановами, передбаченими частиною другою цієї статті, може бути накладений арешт у розмірі суми стягнення з урахуванням виконавчого збору, витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій та застосованих державним виконавцем штрафів, на все майно боржника або на окремі предмети. Копії постанови, якою накладено арешт на майно боржника та оголошено заборону на його відчуження, державний виконавець надсилає органам, що здійснюють реєстрацію майна або ведуть реєстр заборони на його відчуження.

4. Копії постанови державного виконавця про арешт коштів чи майна боржника надсилаються не пізніше наступного робочого дня після її винесення боржнику та банкам чи іншим фінансовим установам або органам, зазначеним у частині другій цієї статті та органам, що ведуть Державний реєстр обтяжень рухомого майна. Постанова державного виконавця про арешт коштів чи майна боржника може бути оскаржена в десятиденний строк у порядку, встановленому цим Законом.

(частина четверта статті 57 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 02.10.2012 р. N 5405-VI)

5. Про проведення опису майна боржника і накладення на нього арешту державний виконавець складає акт опису та арешту майна боржника. Під час проведення опису та арешту майна боржника державний виконавець має право оголосити заборону розпоряджатися ним, а в разі потреби - обмежити права користування майном, здійснити опечатування або вилучити його у боржника та передати на зберігання іншим особам, про що зазначається в акті опису та арешту. Вид, обсяг і строк обмеження встановлюються державним виконавцем у кожному конкретному випадку з урахуванням властивостей майна, його значення для власника чи володільця, необхідності використання та інших обставин.

6. Порушення заборони державного виконавця розпоряджатися або користуватися майном, на яке накладено арешт, тягне за собою передбачену законом відповідальність зберігача майна.

7. Вилучення арештованого майна з передачею його для реалізації здійснюється у строк, встановлений державним виконавцем, але не раніше ніж через п'ять днів після накладення арешту. Продукти та інші речі, що швидко псуються, вилучаються і передаються для продажу негайно після накладення арешту.

8. Виявлені під час опису цінні папери, ювелірні та інші побутові вироби із золота, срібла, платини і металів платинової групи, дорогоцінного каміння і перлів, а також лом і окремі частини таких виробів, на які накладено арешт, підлягають обов'язковому вилученню і не пізніше наступного робочого дня передаються на зберігання установам Національного банку України, які зобов'язані прийняти їх на безоплатній основі. Арешт на цінні папери накладається в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

9. Під час проведення опису майна боржника - юридичної особи та накладення арешту на нього державний виконавець також використовує відомості щодо належного боржнику майна за даними бухгалтерського обліку. Під час прийняття державним виконавцем постанови про арешт майна боржника арешт поширюється на усі поточні рахунки боржника, у тому числі ті, що будуть відкриті боржником після винесення державним виконавцем постанови про арешт майна.

(статтю 57 доповнено частиною дев'ятою згідно із Законом України від 02.10.2012 р. N 5405-VI)

Стаття 58. Визначення вартості, оцінка майна боржника

1. Визначення вартості майна боржника проводиться державним виконавцем за ринковими цінами, що діють на день визначення вартості майна. Для оцінки за регульованими цінами, оцінки нерухомого майна, транспортних засобів, повітряних, морських та річкових суден державний виконавець залучає суб'єкта оціночної діяльності - суб'єкта господарювання, який провадить свою діяльність відповідно до [Закону України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні"](#).

2. У разі якщо визначити вартість майна (окремих предметів) складно або якщо боржник чи стягувач заперечує проти передачі арештованого майна боржника для реалізації за ціною, визначеною державним виконавцем, державний виконавець залучає суб'єкта оціночної діяльності - суб'єкта господарювання для проведення оцінки майна. Витрати, пов'язані з призначенням суб'єкта оціночної діяльності - суб'єкта господарювання, несе сторона, яка оспорує вартість майна, визначену державним виконавцем.

3. Державний виконавець повідомляє про результати визначення вартості чи оцінки майна сторонам. У разі якщо сторони не згодні з результатами визначення вартості чи оцінки, вони мають право подати державному виконавцю заперечення в десятиденний строк з дня надходження повідомлення. Сторона вважається ознайомленою з результатами визначення вартості чи оцінки арештованого майна, якщо їй надіслано повідомлення про результати визначення вартості чи оцінки майна рекомендованим листом за адресою, зазначеною у виконавчому документі, або за місцем фактичного проживання чи перебування такої сторони, достовірно встановленим державним виконавцем.

4. У разі заперечення однією із сторін проти результатів оцінки, проведеної суб'єктом оціночної діяльності - суб'єктом господарювання, державний виконавець призначає рецензування звіту про оцінку майна. Витрати, пов'язані з рецензуванням звіту, несе сторона, яка заперечує проти результатів оцінки. У разі незгоди з оцінкою, визначеною за результатами рецензування, сторони мають право оскаржити її в судовому порядку в десятиденний строк з дня отримання відповідного повідомлення.

5. Звіт про оцінку майна у виконавчому провадженні вважається чинним протягом шести місяців з дня його підписання суб'єктом оціночної діяльності - суб'єктом господарювання. Після закінчення цього строку оцінка майна проводиться повторно.

Стаття 59. Зберігання майна, на яке накладено арешт

1. Майно, на яке накладено арешт, за винятком майна, зазначеного в частині восьмій статті 57 цього Закону, передається на зберігання боржникові або іншим особам (далі - зберігач), призначеним державним виконавцем, під розписку в акті опису. Копія акта опису майна видається боржнику, стягувачу, а в разі якщо обов'язок зберігання майна покладено на іншу особу, - також зберігачу.

2. Зберігач може користуватися майном, переданим йому на зберігання, якщо особливості такого майна не призведуть до його знищення або зменшення цінності внаслідок користування.

3. У разі якщо зберігачем призначено іншу особу, крім боржника або члена його сім'ї, він одержує за зберігання майна винагороду, розмір якої визначається угодою між зберігачем та державним виконавцем.

4. Порядок і умови зберігання зазначеного в частині восьмій статті 57 цього Закону майна, на яке накладено арешт, встановлюються Національним банком України за погодженням з Міністерством фінансів України, іншого майна - Міністерством юстиції України.

5. Порухення заборони державного виконавця розпоряджатися або користуватися майном, на яке накладено арешт, тягне за собою передбачену законом відповідальність зберігача майна.

Стаття 60. Зняття арешту з майна

1. Особа, яка вважає, що майно, на яке накладено арешт, належить їй, а не боржникові, може звернутися до суду з позовом про визнання права власності на це майно і про зняття з нього арешту.

2. У разі прийняття судом рішення про зняття арешту з майна арешт з майна знімається за постановою державного виконавця не пізніше наступного дня, коли йому стало відомо про такі обставини. Копія постанови про зняття арешту з майна надсилається боржнику та органу (установі), якому була надіслана для виконання постанова про накладення арешту на майно боржника.

3. З майна боржника може бути знято арешт за постановою начальника відповідного відділу державної виконавчої служби, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, якщо виявлено порушення порядку накладення арешту, встановленого цим Законом. Копія постанови начальника відділу державної виконавчої служби про зняття арешту з майна боржника не пізніше наступного дня після її винесення надсилається сторонам та відповідному органу (установі) для зняття арешту.

4. У разі наявності письмового висновку експерта, суб'єкта оціночної діяльності - суб'єкта господарювання щодо неможливості чи недоцільності реалізації арештованого майна боржника у зв'язку із значним ступенем його зносу, пошкодженням або в разі якщо витрати, пов'язані із зверненням на таке майно стягнення, перевищують грошову суму, за яку воно може бути реалізовано, арешт з майна боржника може бути знято за постановою державного виконавця, що затверджується начальником відділу, якому він безпосередньо підпорядкований. Копії постанови державного виконавця про зняття арешту з майна надсилаються не пізніше наступного робочого дня після її винесення сторонам та відповідному органу (установі) для зняття арешту.

5. У всіх інших випадках незавершеного виконавчого провадження арешт з майна чи коштів може бути знятий за рішенням суду.

6. Зазначені у цій статті постанови можуть бути оскаржені сторонами в десятиденний строк у порядку, встановленому цим Законом.

Стаття 61. Передача стягувачу предметів, зазначених у виконавчому документі

1. У разі присудження стягувачу предметів, зазначених у виконавчому документі, державний виконавець вилучає ці предмети у боржника і передає їх стягувачу, про що складає акт передачі. У разі знищення предмета, що має бути переданий стягувачу в натурі, державний виконавець складає акт про неможливість виконання рішення, що є підставою для закінчення виконавчого провадження.

2. У разі письмової відмови стягувача від одержання предметів, вилучених у боржника під час виконання рішення про передачу їх стягувачу, державний виконавець повертає зазначені предмети боржникові під розписку і виносить постанову про закінчення виконавчого провадження. При цьому внесений стягувачем авансовий внесок поверненню не підлягає.

Стаття 62. Реалізація майна, на яке звернено стягнення

1. Реалізація арештованого майна, крім майна, вилученого з обігу згідно із законом, та майна, зазначеного в частині восьмій статті 57 цього Закону, здійснюється шляхом його продажу на прилюдних торгах, аукціонах або на комісійних умовах.
2. Рухоме майно, вартість якого не перевищує сто п'ятдесят неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, товари побутового вжитку, а також інше рухоме майно (у разі якщо стягувач не заперечує проти цього) реалізуються на комісійних умовах. Нерухоме майно, транспортні засоби, повітряні, морські та річкові судна реалізуються виключно на прилюдних торгах (аукціонах).
3. Майно передається на реалізацію за ціною та в порядку, визначеними статтею 58 цього Закону.
4. Порядок реалізації майна, зазначеного в частині восьмій статті 57 цього Закону, крім цінних паперів, визначається Міністерством фінансів України за погодженням з Національним банком України. Порядок реалізації цінних паперів визначається Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням з Міністерством юстиції України, а іншого майна - Міністерством юстиції України.
5. Не реалізоване на прилюдних торгах, аукціонах або на комісійних умовах протягом двох місяців майно підлягає уцінці державним виконавцем, що проводиться в десятиденний строк з дня визнання прилюдних торгів чи аукціону такими, що не відбулися, або закінчення двомісячного строку реалізації майна на комісійних умовах. Майно може бути уцінене не більш як на 30 відсотків. У разі нереалізації майна в місячний строк з дня проведення уцінки воно повторно уцінюється в такому самому порядку, але не більш як на 50 відсотків початкової вартості майна.
6. У разі якщо в місячний строк з дня проведення повторної уцінки майно не реалізовано на прилюдних торгах, аукціонах або на комісійних умовах, державний виконавець повідомляє про це стягувачу і пропонує йому вирішити питання про залишення за собою нереалізованого майна, крім майна, конфіскованого за рішенням суду.
7. У разі якщо стягувач у п'ятнадцятиденний строк з дня отримання повідомлення державного виконавця письмово не заявив про своє бажання залишити за собою нереалізоване майно, арешт з майна знімається і воно повертається боржникові. У разі відсутності в боржника іншого майна, на яке може бути звернено стягнення, виконавчий документ повертається стягувачу без виконання.
8. У разі якщо стягувач виявив бажання залишити за собою нереалізоване майно, він зобов'язаний у п'ятнадцятиденний строк з дня надходження до державного виконавця відповідного повідомлення внести на відповідний рахунок для обліку депозитних сум органу державної виконавчої служби різницю між початковою вартістю нереалізованого майна та сумою коштів, що підлягають стягненню на його користь, якщо початкова вартість нереалізованого майна перевищує суму боргу, яка підлягає стягненню за виконавчим документом. За рахунок перерахованих стягувачем коштів оплачуються витрати, пов'язані з організацією та проведенням виконавчих дій, задовольняються вимоги інших стягувачів та стягується виконавчий збір і штрафи, а залишок коштів повертається боржникові.
9. Майно передається стягувачу за ціною, що дорівнює початковій вартості майна, за якою воно передавалося на реалізацію. Про передачу майна стягувачу в рахунок погашення боргу державний виконавець вносить постанову, яка затверджується начальником відділу, якому він безпосередньо підпорядкований. За фактом такої передачі державний виконавець складає акт. Постанова та акт є підставами для подальшого оформлення стягувачем права власності на це майно.

10. У разі наявності кількох стягувачів, які виявили бажання залишити за собою нереалізоване майно, воно передається в порядку календарного надходження виконавчих документів до виконання з урахуванням черговості, визначеної статтею 44 цього Закону.

11. У разі якщо від продажу частини майна виручено суму, достатню для задоволення вимог стягувача, сплати виконавчого збору, відшкодування витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій, а також сплати штрафу, продаж арештованого майна припиняється.

12. Витрати, пов'язані з організацією та проведенням прилюдних торгів, аукціонів або реалізації майна боржника на комісійних умовах, не повинні перевищувати п'яти відсотків вартості реалізації майна.

(статтю 62 доповнено частиною дванадцятю згідно із Законом України від 02.10.2012 р. N 5405-VI)

Стаття 63. Звернення стягнення на будинок, квартиру, інше приміщення та земельну ділянку фізичної особи

1. Звернення стягнення на будинок, квартиру, земельну ділянку, інше нерухоме майно фізичної особи проводиться у разі відсутності в боржника достатніх коштів чи рухомого майна. При цьому в першу чергу звертається стягнення на окрему від будинку земельну ділянку, інше приміщення, що належать боржнику. В останню чергу звертається стягнення на житловий будинок чи квартиру, в якому фактично проживає боржник.

2. Разом з житловим будинком стягнення звертається також на прилеглу земельну ділянку, що належить боржнику.

3. У разі звернення стягнення на будинок, квартиру, інше приміщення чи земельну ділянку державний виконавець подає запит до відповідних місцевих органів, що здійснюють реєстрацію та облік майна, про належність такого майна боржнику на праві власності, а також перевіряє, чи не перебуває це майно під арештом.

4. Після надходження документального підтвердження належності боржнику на праві власності будинку чи іншого нерухомого майна державний виконавець накладає на них арешт та вносить відомості про такий арешт до відповідних реєстрів в установленому законодавством порядку. Про накладення арешту на будинок чи інше нерухоме майно, заставлене третім особам, державний виконавець невідкладно повідомляє таким особам.

5. У разі відсутності документів, що характеризують об'єкт нерухомості, у зв'язку з чим його неможливо підготувати до реалізації, виготовлення таких документів здійснюється у встановленому порядку за рахунок коштів стягувача. У разі якщо стягувач у двадцятиденний строк з дня одержання відповідного повідомлення державного виконавця не авансує витрати, пов'язані з підготовкою документів, що характеризують об'єкт нерухомості, арешт з нього знімається.

Стаття 64. Виконання рішення про конфіскацію майна

1. Майно, що підлягає конфіскації, вилучається.

2. Реалізація конфіскованого майна здійснюється в порядку, встановленому цим Законом.

3. Порядок подальшого розпорядження конфіскованим майном, не реалізованим у порядку, визначеному статтею 62 цього Закону, та майном, яке не підлягає реалізації, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Глава 5. ОСОБЛИВОСТІ ЗВЕРНЕННЯ СТЯГНЕННЯ НА МАЙНО БОРЖНИКА - ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ

Стаття 65. Звернення стягнення на кошти боржника - юридичної особи

1. Готівка в національній та іноземній валюті, що перебуває в касах або інших сховищах боржника - юридичної особи, підлягає невідкладному вилученню після її виявлення та складання відповідного акта державним виконавцем. Копія акта вручається представнику боржника - юридичної особи.

2. Вилучена готівка зараховується на відповідний рахунок органу державної виконавчої служби не пізніше наступного робочого дня з моменту вилучення.

3. Державний виконавець звертає стягнення на кошти боржника - юридичної особи, що перебувають у банках або інших фінансових установах, у порядку, встановленому цим Законом. Інформацію про наявні у боржника рахунки і вклади державний виконавець отримує в органах доходів і зборів, інших органах державної влади, підприємствах, установах та організаціях, які зобов'язані надати йому інформацію у триденний строк, а також за повідомленнями стягувача.

(частина третя статті 65 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 04.07.2013 р. N 406-VII)

4. Державний виконавець може звернути стягнення на кошти боржника - юридичної особи, що знаходяться на його рахунках, а також на рахунках, відкритих боржником - юридичною особою через свої філії, представництва та інші відокремлені підрозділи.

5. Не підлягають стягненню в порядку, встановленому цим Законом:

кошти, що перебувають на спеціальному рахунку експлуатуючої організації (оператора) відповідно до [Закону України "Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки"](#);

суми авансових платежів та попередньої оплати за контрактами підприємств суднобудівної промисловості (клас [30.11 група 30.1 розділ 30](#), клас [33.15 група 33.1 розділ 33 КВЕД ДК 009:2010](#)), отримані від замовників морських, річкових суден, інших плавучих засобів та суднової техніки, суднових двигунів, суднових приладів і оснащення або від замовників ремонту, модернізації морських, річкових суден, інших плавучих засобів та суднової техніки, суднових двигунів, суднових приладів і оснащення, а також кошти у вигляді кредитів, які зазначені підприємства спрямовують на фінансування будівництва або ремонту морських, річкових суден, а також на виготовлення або ремонт суднової техніки, суднових двигунів, суднових приладів і оснащення, що перебувають на окремих рахунках зазначених підприємств.

(частина п'ята статті 65 у редакції
Закону України від 06.09.2012 р. N 5209-VI,
зміни, внесені Законом України
від 06.09.2012 р. N 5209-VI, діють до [01.01.2023 р.](#))

6. У разі якщо після накладення державним виконавцем арешту на кошти боржника - юридичної особи у банках чи інших фінансових установах боржник умисно не виконує судові рішення і відкриває нові рахунки у банках чи інших фінансових установах, державний виконавець надсилає відповідним правоохоронним органам матеріали для притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності.

7. Звернення стягнення на кошти та інше майно фізичних осіб - підприємців здійснюється також за правилами цієї глави.

8. У разі виконання судового рішення про виплату працівникові середнього заробітку за час вимушеного прогулу або різниці в заробітку за час виконання нижчеоплачуваної роботи боржник є податковим агентом, який виконує судові рішення, з відрахуванням податку на доходи фізичних осіб та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування із сум, що належать до виплати стягувачу.

(статтю 65 доповнено частиною восьмою згідно із Законом України від 04.07.2013 р. N 406-VII)

Стаття 66. Звернення стягнення на інше майно боржника - юридичної особи

1. У разі відсутності у боржника - юридичної особи коштів у обсязі, достатньому для покриття заборгованості, стягнення звертається на інше майно, належне такому боржникові або закріплене за ним, у тому числі на майно, що обліковується на окремому балансі філії, представництва та іншого відокремленого підрозділу боржника - юридичної особи (крім майна, вилученого з обороту або обмежуваного в обороті) незалежно від того, хто фактично використовує це майно.

2. У разі якщо на зазначене майно накладається арешт, воно реалізується в такій черговості:

1) у першу чергу - майно, що безпосередньо не використовується у виробництві (цінні папери, легковий автотранспорт, предмети дизайну офісів та інше майно, готова продукція (товари));

2) у другу чергу - об'єкти нерухомого майна, верстати, обладнання, інші основні засоби, а також сировина і матеріали, призначені для використання у виробництві.

3. У разі накладення арешту на майно другої черги, що належить боржникові - юридичній особі, частка держави у статутному фонді якої становить не менш як 25 відсотків, чи накладення арешту на майно підприємств-боржників, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави, державний виконавець протягом трьох робочих днів повідомляє центральному органу виконавчої влади, до сфери управління якого належить майно, або Фонду державного майна України про накладення арешту на майно такого боржника та подає відомості про склад і вартість майна, на яке накладено арешт, а також про розмір вимог стягувача.

4. У разі звернення стягнення на майно боржника - юридичної особи витрати, пов'язані з організацією та проведенням прилюдних торгів, не повинні перевищувати п'яти відсотків вартості реалізації майна.

(статтю 66 доповнено частиною четвертою згідно із Законом України від 02.10.2012 р. N 5405-VI)

Стаття 67. Порядок звернення стягнення на майно у разі злиття, приєднання, поділу, виділу, перетворення та ліквідації боржника - юридичної особи

1. У разі злиття, приєднання, поділу, виділу, перетворення боржника - юридичної особи стягнення за виконавчими документами звертається на кошти та інше майно тієї юридичної особи, на яку відповідно до закону покладено відповідальність за зобов'язаннями боржника - юридичної особи.

2. У разі ліквідації боржника - юридичної особи виконавчий документ надсилається ліквідаційній комісії (ліквідатору) для вирішення питання про подальший порядок виконання рішення у встановленому законом порядку. У разі надходження виконавчого документа до ліквідаційної комісії (ліквідатора) арешт з майна боржника знімається за постановою державного виконавця, затвердженою начальником відділу, якому він безпосередньо підпорядкований.

3. У разі якщо виконавчий документ надіслано ліквідаційній комісії (ліквідатору), виконавче провадження підлягає закінченню в порядку, встановленому цим Законом.

Глава 6. ЗВЕРНЕННЯ СТЯГНЕННЯ НА ЗАРОБІТНУ ПЛАТУ, ПЕНСІЮ, СТИПЕНДІЮ ТА ІНШІ ДОХОДИ БОРЖНИКА

Стаття 68. Умови звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інші доходи боржника

1. Стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інші доходи боржника звертається у разі відсутності в боржника коштів на рахунках у банках чи інших фінансових установах, відсутності чи недостатності майна боржника для покриття в повному обсязі належних до стягнення сум, а також у разі виконання рішень про стягнення періодичних платежів та стягнення на суму, що не перевищує трьох мінімальних розмірів заробітної плати.

2. За іншими виконавчими документами державний виконавець має право звернути стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інші доходи боржника без застосування заходів примусового звернення стягнення на майно боржника за письмовою заявою стягувача.

3. Про звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інші доходи боржника державний виконавець вносить постанову, яка надсилається для виконання підприємству, установі, організації, фізичній особі, фізичній особі - підприємцю за місцем отримання боржником відповідних доходів.

Стаття 69. Відрахування із заробітної плати, пенсії, стипендії та інших доходів боржника

1. Підприємства, установи, організації, фізичні особи, фізичні особи - підприємці здійснюють відрахування із заробітної плати, пенсії, стипендії та інших доходів боржника і перераховують кошти стягувачу у строк, встановлений для здійснення зазначених виплат боржнику, а якщо такий строк не встановлено - до десятого числа кожного місяця, наступного за звітним. Такі підприємства, установи, організації, фізичні особи, фізичні особи - підприємці кожні шість місяців надсилають державному виконавцю звіт про здійснені відрахування та виплати за формою, встановленою Міністерством юстиції України.

2. У разі припинення перерахування коштів стягувачу у зв'язку із зміною боржником місця роботи, проживання, перебування чи навчання або з інших причин підприємства, установи, організації, фізичні особи, фізичні особи - підприємці не пізніше як у триденний строк повідомляють державному виконавцю про причину припинення виплат та зазначають нове місце роботи, проживання чи навчання боржника, якщо воно відоме. Посадові особи, винні у

ненаданні таких відомостей без поважних причин, можуть бути притягнуті до відповідальності, передбаченої законом.

Стаття 70. Розмір відрахувань із заробітної плати, пенсії, стипендії та інших доходів боржника

1. Розмір відрахувань із заробітної плати та інших доходів боржника вираховується із суми, що залишається після утримання податків, зборів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

(частина перша статті 70 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 04.07.2013 р. N 406-VII)

2. Обмеження розміру відрахувань із заробітної плати встановлюється законодавством про працю.

3. Із заробітної плати боржника може бути утримано за виконавчими документами до погашення у повному обсязі заборгованості:

у разі стягнення аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю, відшкодування шкоди у зв'язку із втратою годувальника та збитків чи шкоди, заподіяних злочином, - п'ятдесят відсотків;

за всіма іншими видами стягнень, якщо інше не передбачено законом, - двадцять відсотків.

4. Загальний розмір усіх відрахувань під час кожної виплати заробітної плати не може перевищувати п'ятдесят відсотків заробітної плати, що має бути виплачена працівнику, у тому числі в разі відрахування за кількома виконавчими документами. Це обмеження не поширюється на відрахування із заробітної плати в разі відбування боржником покарання у виді виправних робіт і стягнення аліментів на неповнолітніх дітей. У таких випадках розмір відрахувань із заробітної плати не може перевищувати сімдесяти відсотків.

5. Положення цієї статті застосовуються також у разі звернення стягнення на належні боржникові стипендію та інші доходи.

6. Звернення стягнення на пенсію здійснюється відповідно до [Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"](#).

Стаття 71. Звернення стягнення на заробітну плату боржника, який відбуває покарання

1. Відрахування із заробітної плати боржника, який за вироком суду відбуває покарання без позбавлення волі, здійснюється з усієї суми заробітної плати без урахування стягнень за вироком.

2. Із заробітної плати засуджених, які відбувають покарання у виді позбавлення волі, а також з осіб, які перебувають у наркологічних відділеннях психіатричних диспансерів та стаціонарних лікувальних закладах, відрахування здійснюється з усієї суми заробітної плати без урахування відрахувань витрат, пов'язаних з їх утриманням у таких закладах.

Стаття 72. Звернення стягнення на допомогу по державному соціальному страхуванню та соціальну допомогу інвалідам з дитинства

1. На допомогу по державному соціальному страхуванню, що виплачується в разі тимчасової непрацездатності та в інших випадках, допомогу по безробіттю та соціальну допомогу інвалідам з дитинства, призначену відповідно до [Закону України "Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам"](#), стягнення може бути звернено тільки за рішеннями про стягнення аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, а також втратою годувальника.

Стаття 73. Кошти, на які не може бути звернено стягнення

1. Стягнення не може бути звернено на такі виплати:

- 1) вихідну допомогу, що виплачується в разі звільнення працівника;
- 2) компенсацію працівнику за невикористану відпустку, крім випадків, коли особа під час звільнення одержує компенсацію за відпустку, не використану протягом кількох років;
- 3) компенсацію працівнику витрат у зв'язку з переведенням, направленням на роботу до іншої місцевості чи службовим відрядженням;
- 4) польове забезпечення, надбавки до заробітної плати, інші кошти, що виплачуються замість добових і квартирних;
- 5) матеріальну допомогу особам, які втратили право на допомогу по безробіттю;
- 6) допомогу у зв'язку з вагітністю та пологами;
- 7) одноразову допомогу у зв'язку з народженням дитини;
- 8) допомогу по догляду за дитиною;
- 9) допомогу особам, зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років, по догляді за дитиною-інвалідом, по тимчасовій непрацездатності у зв'язку з доглядом за хворою дитиною, а також на іншу допомогу на дітей, передбачену законом;
- 10) допомогу на лікування;
- 11) допомогу на поховання;
- 12) щомісячну грошову допомогу у зв'язку з обмеженням споживання продуктів харчування місцевого виробництва та особистого підсобного господарства громадян, які проживають на території, що зазнала радіоактивного забруднення;
- 13) дотації на обіди, придбання путівок до санаторіїв і будинків відпочинку за рахунок фонду споживання.

2. Стягнення не здійснюється також із сум:

- 1) неоподаткованого розміру матеріальної допомоги;
- 2) грошової компенсації за видане обмундирування і натуральне постачання;
- 3) вихідної допомоги в разі звільнення (виходу у відставку) з військової служби, служби в органах внутрішніх справ та Державної кримінально-виконавчої служби України, а також

грошового забезпечення, що не має постійного характеру, та в інших випадках, передбачених законом.

Стаття 74. Порядок стягнення аліментів

1. Порядок стягнення аліментів визначається законом.

2. У разі наявності заборгованості із сплати аліментів понад три місяці стягнення може бути звернено на майно боржника. Звернення стягнення на заробітну плату не перешкоджає зверненню стягнення на майно боржника.

3. Розмір заборгованості із сплати аліментів визначається державним виконавцем за місцем виконання рішення у порядку, встановленому [Сімейним кодексом України](#). У разі визначення суми заборгованості у частці від заробітку (доходу) розмір аліментів не може бути менше встановленого [Сімейним кодексом України](#).

4. Державний виконавець обчислює розмір заборгованості із сплати аліментів, складає відповідний розрахунок та повідомляє про нього стягувачу і боржнику:

у разі якщо виконавчий документ уперше надійшов для виконання;

за заявою сторін виконавчого провадження;

у разі надсилання постанови до адміністрації підприємства, установи, організації, фізичної особи, фізичної особи - підприємця для проведення відрахування із заробітної плати (доходів), пенсії та стипендії боржника;

у разі закінчення виконавчого провадження у зв'язку з надходженням виконавчого документа за належністю до іншого органу державної виконавчої служби;

за власною ініціативою;

в інших передбачених законом випадках.

5. У разі виїзду особи, зобов'язаної сплачувати аліменти, на постійне місце проживання до іноземних держав, з якими Україна не уклала договорів про надання правової допомоги, стягнення аліментів за рішенням суду проводиться на день виїзду за весь період до досягнення дитиною повноліття.

6. З осіб, які працюють за контрактом на території іноземних держав і одержують заробітну плату (доходи) тільки за кордоном, аліменти стягуються в порядку та розмірах, передбачених законом.

7. У разі стягнення аліментів у частці від заробітку (доходу) боржника на підприємстві, в установі, організації, у фізичної особи, фізичної особи - підприємця відрахування здійснюються з фактичного заробітку (доходу) на підставі постанови державного виконавця. При цьому розмір аліментів у разі їх стягнення у частці від заробітку (доходу) не може бути менше встановленого [Сімейним кодексом України](#). У разі якщо стягнути аліменти в зазначеному розмірі неможливо, адміністрація підприємства, установи, організації, фізична особа, фізична особа - підприємець, які проводили відрахування, нараховують боржнику заборгованість із сплати аліментів.

8. Після закінчення строку, передбаченого законом для стягнення аліментів, у разі відсутності заборгованості із сплати аліментів адміністрація підприємства, установи,

організації, фізична особа, фізична особа - підприємець, які проводили відрахування, повертають постанову державного виконавця про стягнення аліментів органу державної виконавчої служби з відміткою про перерахування в повному обсязі стягувачу утриманих сум аліментів. У разі якщо утримані суми аліментів стягувачу не перераховані, державний виконавець письмово повідомляє стягувачу про розмір заборгованості, роз'яснює йому права, встановлені частиною першою статті 87 цього Закону, та виносить постанову про закінчення виконавчого провадження.

9. Спір щодо розміру заборгованості із сплати аліментів вирішується судом за заявою заінтересованої особи у порядку, встановленому законом.

10. За наявності заборгованості із сплати аліментів у розмірі, що сукупно перевищує суму відповідних платежів за шість місяців, державний виконавець звертається до правоохоронних органів з поданням (повідомленням) про притягнення боржника до кримінальної відповідальності за злісне ухилення від сплати аліментів.

Глава 7. ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ, ЗА ЯКИМИ БОРЖНИК ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ ОСОБИСТО ВЧИНИТИ ПЕВНІ ДІЇ АБО УТРИМАТИСЯ ВІД ЇХ ВЧИНЕННЯ

Стаття 75. Загальні умови виконання рішень, за якими боржник зобов'язаний особисто вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення

1. Після відкриття виконавчого провадження за виконавчим документом, що зобов'язує боржника вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення, державний виконавець перевіряє виконання рішення не пізніше ніж на наступний день після закінчення строку, встановленого частиною другою статті 25 цього Закону для самостійного виконання рішення. Якщо рішення підлягає негайному виконанню, його виконання перевіряється не пізніше наступного робочого дня після відкриття виконавчого провадження.

2. У разі невиконання зазначених вимог без поважних причин державний виконавець накладає на боржника штраф відповідно до статті 89 цього Закону і не пізніше п'яти робочих днів з дня його накладення повторно перевіряє стан виконання рішення.

Якщо рішення не виконано і виконання може бути проведено без участі боржника, державний виконавець організовує виконання відповідно до повноважень, наданих йому законом, та вносить подання (повідомлення) правоохоронним органам для притягнення боржника до відповідальності згідно із законом. При цьому на боржника повторно накладається штраф у порядку, встановленому статтею 89 цього Закону.

3. У разі якщо виконати рішення без участі боржника неможливо, державний виконавець накладає на боржника штраф відповідно до статті 89 цього Закону та вносить подання (повідомлення) правоохоронним органам для притягнення боржника до відповідальності згідно із законом, після чого виносить постанову про закінчення виконавчого провадження, яка затверджується начальником відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, і повертає виконавчий документ до суду чи іншого органу (посадової особи), що його видав.

4. Державний виконавець під час виконання рішення про заборону вчиняти певні дії або про утримання від вчинення певних дій доводить до відома боржника резолютивну частину такого рішення, про що складає відповідний акт. Після складення акта виноситься постанова про закінчення виконавчого провадження.

Стаття 76. Виконання рішення про поновлення на роботі

1. Рішення про поновлення на роботі незаконно звільненого або переведеного працівника виконується негайно. Виконання рішення вважається закінченим з дня видачі відповідного наказу або розпорядження власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом, фізичною особою, фізичною особою - підприємцем, який прийняв незаконне рішення про звільнення або переведення працівника, після чого державний виконавець виносить постанову про закінчення виконавчого провадження.
2. У разі невиконання власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом, фізичною особою, фізичною особою - підприємцем рішення про поновлення на роботі незаконно звільненого або переведеного працівника на них накладається штраф та застосовуються інші заходи, передбачені законом.

Стаття 77. Виконання рішення про відібрання дитини

1. Під час виконання рішення про відібрання дитини державний виконавець провадить виконавчі дії за обов'язковою участю особи, якій дитина передається на виховання, із залученням представників органів опіки і піклування.
2. За необхідності державний виконавець може звернутися до суду з поданням щодо вирішення питання про тимчасове влаштування дитини до дитячого або лікувального закладу.
3. У разі якщо боржник перешкоджає виконанню рішення про відібрання дитини, до нього застосовуються заходи, передбачені законом.

Стаття 78. Виконання рішення про виселення боржника

1. Державний виконавець перевіряє стан виконання рішення про виселення боржника на наступний день після закінчення строку, встановленого частиною другою статті 25 цього Закону для самостійного виконання рішення.
2. У разі невиконання боржником рішення самостійно державний виконавець виконує його примусово.
3. Державний виконавець зобов'язаний письмово повідомити боржника про день і час примусового виселення. Боржник вважається повідомленим про примусове виселення, якщо повідомлення надіслано йому за адресою, за якою має здійснюватися виселення, чи за іншою адресою, достовірно встановленою державним виконавцем. Відсутність боржника, повідомленого про день і час виселення, під час виконання рішення не є перешкодою для виконання рішення.
4. Виселення полягає у звільненні приміщення, зазначеного у виконавчому документі, від особи (осіб), яка виселяється, її майна, домашніх тварин та у забороні такій особі користуватися цим приміщенням. Примусовому виселенню підлягають виключно особи, зазначені у виконавчому документі.
5. Виселення здійснюється у присутності понятих за сприянням органів внутрішніх справ з обов'язковим описом майна державним виконавцем. Один примірник акта опису майна вручається під розписку боржнику. За необхідності державний виконавець в установленому законом порядку забезпечує зберігання майна боржника з покладенням пов'язаних з цим витрат на боржника.

6. У разі якщо виконання рішення здійснюється за відсутності осіб, які підлягають виселенню, державний виконавець зобов'язаний провести опис майна. Описане майно передається для відповідального зберігання особі, визначеній державним виконавцем.
7. Передане для зберігання майно боржника видається йому державним виконавцем на підставі акта після відшкодування боржником витрат, пов'язаних із зберіганням такого майна. У разі якщо боржник відмовляється відшкодувати витрати, пов'язані із зберіганням майна, вони компенсуються за рахунок реалізації частини майна боржника.
8. Зберігання майна здійснюється протягом не більше двох місяців. Після закінчення двомісячного строку невитребуване майно реалізується в порядку, визначеному цим Законом. Отримані від реалізації кошти, за вирахуванням понесених витрат, перераховуються боржнику. У разі якщо майно не було реалізовано, розпорядження ним здійснюється в порядку, встановленому для розпорядження безхазяйним майном.
9. Про виконання рішення про виселення боржника державний виконавець складає акт, що підписується особами, які брали участь у виконанні.
10. У разі якщо особі, яка підлягає виселенню, має бути надано інше житлове приміщення, державний виконавець надсилає відповідному житловому чи іншому органу повідомлення про строк виконання рішення щодо надання такого приміщення. У разі ненадання у визначений строк іншого житлового приміщення державний виконавець складає відповідний акт і звертається до суду з поданням про встановлення порядку подальшого виконання рішення. До вирішення судом зазначеного питання виконавчі дії не провадяться.
11. У разі якщо особа самостійно вселилася у приміщення, з якого вона була примусово виселена, повторне її виселення може бути здійснено державним виконавцем на підставі ухвали суду, який прийняв рішення про виселення. Виконавче провадження в такому разі підлягає поновленню за постановою державного виконавця.

Стаття 79. Виконання рішення про вселення стягувача

1. Державний виконавець перевіряє виконання рішення про вселення стягувача на наступний день після закінчення строку, встановленого частиною другою статті 25 цього Закону для самостійного виконання рішення.
2. У разі невиконання боржником рішення державний виконавець виконує його примусово.

Примусове вселення полягає у забезпеченні державним виконавцем безперешкодного входження стягувача у приміщення, зазначене у виконавчому документі, та його проживання (перебування) в ньому.
3. Державний виконавець зобов'язаний письмово повідомити боржника і стягувача про день і час примусового вселення. Боржник вважається повідомленим про примусове вселення стягувача, якщо повідомлення надіслано йому за адресою, за якою має здійснюватися вселення, чи іншою адресою, достовірно встановленою державним виконавцем. Відсутність боржника, повідомленого про день і час вселення, не є перешкодою для виконання рішення про вселення.
4. У разі якщо боржник перешкоджає виконанню рішення про вселення стягувача, на нього накладається штраф та застосовуються інші заходи, передбачені законом. При цьому вселення здійснюється у присутності понятих із залученням працівників органів внутрішніх справ.

5. Про примусове вселення стягувача державний виконавець складає акт. Після складення акта виноситься постанова про закінчення виконавчого провадження.

6. У разі подальшого перешкоджання боржником проживанню (перебуванню) стягувача у приміщенні, в яке його вселено, стягувач має право звернутися до державного виконавця із заявою про відновлення виконавчого провадження. У такому разі державний виконавець має право повторно здійснити примусове вселення стягувача та накласти на боржника штраф у подвійному розмірі відповідно до статті 89 цього Закону. Виконавче провадження не відновлюється і повторне примусове вселення стягувача не здійснюється, якщо особа, яка перешкоджає його проживанню (перебуванню), не є боржником. Питання про вселення стягувача в такому разі вирішується в судовому порядку.

Глава 8. ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ЩОДО ІНОЗЕМЦІВ, ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА ТА ІНОЗЕМНИХ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ. ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ІНОЗЕМНИХ СУДІВ І АРБІТРАЖІВ

Стаття 80. Виконання рішень щодо іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб

1. Під час виконання рішень щодо іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб, які відповідно проживають (перебувають) чи зареєстровані на території України або мають на території України власне майно, яким володіють самостійно або разом з іншими особами, застосовуються положення цього Закону.

2. У разі невиконання зазначеними в частині першій цієї статті особами рішень державний виконавець звертається до компетентних органів з поданням про заборону в'їзду в Україну чи видворення за межі України таких осіб відповідно до [Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства"](#).

Стаття 81. Виконання рішень іноземних судів і арбітражів

1. Порядок виконання в Україні рішень іноземних судів і арбітражів встановлюється відповідними міжнародними договорами України, цим Законом та іншими законами України.

Глава 9. ЗАХИСТ ПРАВ СТЯГУВАЧА, БОРЖНИКА ТА ІНШИХ ОСІБ У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Стаття 82. Оскарження рішень, дій або бездіяльності посадових осіб державної виконавчої служби

1. Рішення, дії або бездіяльність державного виконавця та інших посадових осіб державної виконавчої служби можуть бути оскаржені стягувачем та іншими учасниками виконавчого провадження (крім боржника) до начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, або до керівника відповідного органу державної виконавчої служби вищого рівня чи до суду.

2. Боржник має право оскаржувати рішення, дії або бездіяльність державного виконавця та інших посадових осіб державної виконавчої служби виключно в судовому порядку.

3. Скарга на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця подається начальнику відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець. Рішення, дії чи бездіяльність начальника відділу можуть бути оскаржені до вищестоящего органу державної

виконавчої служби. Департамент державної виконавчої служби Міністерства юстиції України розглядає виключно скарги на рішення, дії чи бездіяльність начальників управлінь державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головних управлінь юстиції в областях, містах Києві та Севастополі.

4. Рішення, дії чи бездіяльність державного виконавця або іншої посадової особи державної виконавчої служби щодо виконання судового рішення можуть бути оскаржені сторонами до суду, який видав виконавчий документ, а іншими учасниками виконавчого провадження та особами, які залучаються до проведення виконавчих дій, - до відповідного адміністративного суду в порядку, передбаченому законом.

5. Рішення, дії чи бездіяльність державного виконавця або іншої посадової особи державної виконавчої служби щодо виконання рішень інших органів (посадових осіб) можуть бути оскаржені до відповідного адміністративного суду в порядку, передбаченому законом.

6. Рішення, дії чи бездіяльність державного виконавця або іншої посадової особи державної виконавчої служби можуть бути оскаржені до керівництва органів державної виконавчої служби, якщо їх оскарження передбачено цим Законом.

7. Скарга у виконавчому провадженні подається у письмовій формі та має містити:

- 1) найменування органу державної виконавчої служби, до якого вона подається;
- 2) повне найменування (ім'я) стягувача та боржника, їх місце проживання чи перебування (для фізичних осіб) або місцезнаходження (для юридичних осіб), а також найменування (ім'я) представника сторони виконавчого провадження, якщо скарга подається представником;
- 3) реквізити виконавчого документа (вид документа, найменування органу, що його видав, день видачі та номер документа, його резолютивна частина);
- 4) зміст оскаржуваних рішень, дій чи бездіяльності та норму закону, яку порушено;
- 5) викладення обставин, якими скаржник обґрунтовує свої вимоги;
- 6) підпис скаржника або його представника із зазначенням дня подання скарги.

8. Скарга, подана у виконавчому провадженні начальнику відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, розглядається у десятиденний строк з дня її надходження. За результатами розгляду скарги начальник відділу виносить постанову про її задоволення чи відмову, яка в десятиденний строк може бути оскаржена до вищестоящого органу державної виконавчої служби або до суду. Скарга, подана без додержання вимог, викладених у частині шостій цієї статті, розглядається начальником відділу в порядку, встановленому [Законом України "Про звернення громадян"](#).

Стаття 83. Контроль за законністю виконавчого провадження

1. Контроль за своєчасністю, правильністю і повнотою виконання рішень державним виконавцем здійснюють начальник відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, а також керівник вищестоящого органу державної виконавчої служби.

2. Начальник відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, при здійсненні контролю за рішеннями, діями державного виконавця під час виконання рішень має право у разі, якщо вони суперечать вимогам закону, своєю постановою скасувати постанову або інший процесуальний документ (або їх частину), винесені у виконавчому провадженні державним виконавцем, визнати недійсним складений державним виконавцем акт, зобов'язати державного виконавця провести виконавчі дії в порядку, встановленому цим Законом.

3. Начальник відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, або державний виконавець з власної ініціативи чи за заявою сторони виконавчого провадження може виправити допущені у процесуальних документах, винесених у виконавчому провадженні державним виконавцем, граматичні чи арифметичні помилки, про що виноситься відповідна постанова.

4. Керівник вищестоящого органу державної виконавчої служби у разі виявлення порушень вимог закону визначає їх своєю постановою та надає доручення начальнику відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, щодо проведення дій, передбачених частинами другою і третьою цієї статті.

5. Постанови, зазначені в частинах другій - четвертій цієї статті, можуть, бути оскаржені в десятиденний строк з дня їх винесення у порядку, встановленому цим Законом.

6. Контроль за законністю виконавчого провадження здійснюють Міністерство юстиції України через Департамент державної виконавчої служби, а Головне управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головні управління юстиції в областях, містах Києві та Севастополі - через відповідні управління державної виконавчої служби.

7. Забороняється втручання інших державних або недержавних органів та їх посадових осіб у виконавче провадження, крім випадків, передбачених цим Законом. Виїмка документа виконавчого провадження здійснюється виключно за рішенням суду. При проведенні виїмки оригіналу виконавчого документа чи виконавчого провадження суд у своєму рішенні зазначає про зупинення виконавчого провадження.

Стаття 84. Посадові особи, які мають право здійснювати перевірку законності виконавчого провадження

1. Здійснювати перевірку законності виконавчого провадження мають право:

1) директор Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України та його заступники - щодо виконавчого провадження, яке перебуває на виконанні у будь-якому структурному підрозділі органів державної виконавчої служби;

2) заступники начальника Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головного управління юстиції в області, містах Києві та Севастополі - начальники управлінь державної виконавчої служби, їх заступники - щодо виконавчого провадження, яке перебуває на виконанні у відділі примусового виконання рішень таких управлінь і районних, міських (міст обласного значення), районних у містах відділах державної виконавчої служби, підпорядкованих зазначеним управлінням юстиції.

Стаття 85. Витребування виконавчого провадження

1. Посадові особи, зазначені у статті 84 цього Закону, мають право витребувати виконавче провадження з відповідного органу державної виконавчої служби для його перевірки.

2. Про проведення перевірки виконавчого провадження та витребування його матеріалів відповідною посадовою особою виноситься постанова.

Стаття 86. Перевірка законності виконавчого провадження

1. Посадові особи, зазначені у статті 84 цього Закону, можуть проводити перевірку законності виконавчого провадження за дорученням вищої посадової особи, з власної ініціативи або під час розгляду поданої відповідно до частини сьомої статті 82 цього Закону скарги на постанову начальника підпорядкованого органу державної виконавчої служби, винесену за результатами розгляду скарги на рішення, дії (бездіяльність) державного виконавця, інших посадових осіб державної виконавчої служби.

2. Перевірка законності виконавчого провадження має бути проведена протягом десяти робочих днів, а зведеного виконавчого провадження - протягом п'ятнадцяти робочих днів з дня надходження витребуваного виконавчого провадження.

3. Постанова про проведення або результати перевірки законності виконавчого провадження може бути оскаржена в десятиденний строк з дня її прийняття у порядку, встановленому цим Законом.

4. На час проведення перевірки виконавче провадження може бути зупинено посадовою особою, яка його витребувала, про що зазначається в постанові.

5. Про результати перевірки законності виконавчого провадження посадовою особою, яка його витребувала, виноситься постанова, яка є обов'язковою для виконання державними виконавцями та підлеглими посадовими особами державної виконавчої служби.

Стаття 87. Захист прав сторін у виконавчому провадженні

1. Стягувач має право звернутися з позовом до юридичної особи, зазначеної у статті 3 цього Закону, яка зобов'язана здійснити стягнення коштів з боржника, у разі невиконання рішення з вини такої юридичної особи.

(частина перша статті 87 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 08.07.2011 р. N 3674-VI)

2. Збитки, завдані державним виконавцем фізичним чи юридичним особам під час проведення виконавчого провадження, підлягають відшкодуванню в порядку, встановленому законом.

Стаття 88. Порядок видачі документів виконавчого провадження

1. У разі надходження ухвали суду про витребування або вилучення документа виконавчого провадження, відповідно до якої витребується або вилучається документ виконавчого провадження, державний виконавець зобов'язаний не пізніше трьох днів виготовити копію документа, що витребується або вилучається, засвідчити її власним підписом із зазначенням посади, прізвища та дати, скріпити печаткою органу державної виконавчої служби та надіслати до суду або іншої особи чи органу, які витребовують або вилучають документ, або видати копію уповноваженій ними особі.

2. У разі надходження ухвали суду про витребування або вилучення документа виконавчого провадження, відповідно до якої витребується або вилучається оригінал документа виконавчого провадження, державний виконавець зобов'язаний не пізніше трьох днів, якщо інший строк не встановлено судом, долучити копію документа, засвідчену в порядку,

встановленому частиною першою цієї статті, до документів виконавчого провадження, після чого надіслати цінним листом з описом вкладення оригінал документа до суду, який його витребує або вилучає. Ухвала суду додається до документів виконавчого провадження.

3. Державний виконавець зобов'язаний надати доступ до документів виконавчого провадження на виконання ухвали слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів у порядку, передбаченому [Кримінальним процесуальним кодексом України](#). У разі якщо в ухвалі слідчого судді, суду міститься розпорядження про надання можливості вилучення документів, державний виконавець зобов'язаний додати до документів виконавчого провадження копію документа, засвідчену в порядку, встановленому частиною першою цієї статті, після чого видати оригінал документа. Копія ухвали слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів, опис документів, які були вилучені на її виконання, додаються до документів виконавчого провадження.

(частина третя статті 88 у редакції
Закону України від 13.04.2012 р. N 4652-VI)

4. Видача або надсилання оригіналів документів виконавчого провадження допускається виключно у випадках та в порядку, встановлених частинами другою і третьою цієї статті.

5. Правила цієї статті не застосовуються до витребування виконавчого провадження посадовими особами, зазначеними у статті 84 цього Закону, що проводиться відповідно до статті 85 цього Закону.

Глава 10. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Стаття 89. Відповідальність за невиконання рішення, що зобов'язує боржника вчинити певні дії, та рішення про поновлення на роботі

1. У разі невиконання без поважних причин у встановлений державним виконавцем строк рішення, що зобов'язує боржника виконати певні дії, та рішення про поновлення на роботі державний виконавець вносить постанову про накладення штрафу на боржника - фізичну особу від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; на посадових осіб - від двадцяти до сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; на боржника - юридичну особу - від сорока до шістдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та встановлює новий строк виконання.

2. У разі повторного невиконання рішення боржником без поважних причин державний виконавець у тому ж порядку накладає на нього штраф у подвійному розмірі та звертається до правоохоронних органів з поданням (повідомленням) про притягнення боржника до кримінальної відповідальності відповідно до закону.

Стаття 90. Відповідальність за невиконання законних вимог державного виконавця та порушення вимог цього Закону

1. За порушення вимог цього Закону, невиконання законних вимог державного виконавця фізичними, юридичними чи посадовими особами, несвоєчасне подання або неподання звітів про відрахування із заробітної плати та інших доходів боржника, неподання або подання неправдивих відомостей про доходи і майновий стан боржника, а також неповідомлення боржником про зміну місця проживання чи місцезнаходження або місця роботи (отримання доходів), а також за неявку без поважних причин за викликом державного виконавця винні особи несуть відповідальність у встановленому законом порядку.

2. За наявності ознак кримінального правопорушення в діях особи, яка умисно перешкоджає виконанню рішення чи іншим чином порушує вимоги закону про виконавче провадження, державний виконавець складає акт про порушення і звертається до правоохоронних органів з поданням (повідомленням) про притягнення особи до кримінальної відповідальності відповідно до закону.

(частина друга статті 90 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.05.2013 р. N 245-VII)

Президент України

м. Київ
21 квітня 1999 року
N 606-XIV

Л. КУЧМА

Додаток
до Закону України
від 21 квітня 1999 року N 606-XIV

ПЕРЕЛІК

видів майна громадян, на яке не може бути звернено стягнення за виконавчими документами

Стягнення за виконавчими документами не може бути звернено на такі види майна та предмети, що належать боржникові на праві власності або є його часткою у спільній власності, необхідні для боржника, членів його сім'ї та осіб, які перебувають на його утриманні.

1. Носильні речі та предмети домашнього вжитку, необхідні боржникові та особам, які перебувають на його утриманні:

1) одяг - з розрахунку на кожну особу: одне літнє або осіннє пальто, одне зимове пальто або кожух, один зимовий костюм (для жінок - два зимових плаття), один літній костюм (для жінок - два літніх плаття), головні убори по одному на кожний сезон. Для жінок, крім того, дві літні хустки, одна тепла хустка (або шаль) та інший одяг, зношений більш як на 50 відсотків;

2) взуття - по одній парі літнього, осіннього, зимового та інше взуття, зношене більш як на 50 відсотків;

3) білизна - по дві зміни на кожну особу;

4) постільні речі (матрац, подушка, два простирадла, дві наволочки, ковдра) і два особистих рушники на кожну особу;

5) необхідний кухонний посуд;

б) один холодильник на сім'ю;

7) меблі - по одному ліжку та стільцю на кожну особу, один стіл, одна шафа на сім'ю (крім меблевих гарнітурів, на які може бути звернено стягнення);

8) усі дитячі речі.

2. Продукти харчування, необхідні для особистого споживання боржнику, членам його сім'ї та особам, які перебувають на його утриманні, - з розрахунку на три місяці.

3. Паливо, необхідне боржникові, членам його сім'ї та особам, які перебувають на його утриманні, для приготування їжі та обігрівання приміщення протягом шести місяців.

4. Одна корова, а у разі відсутності корови - одна телиця; якщо немає ні корови, ні телиці - одна коза, вівця чи свиня - в осіб, які займаються сільським господарством.

5. Корм для худоби, який не підлягає вилученню в кількості, необхідній для годівлі худоби до початку її вигону на пасовище або до збору нових кормів.

6. Насіння, необхідне для чергової сівби (осінньої і весняної), та незнятий урожай - в осіб, які займаються сільським господарством (крім земельних ділянок, на які накладено стягнення).

7. Інструменти, необхідні для особистих професійних занять (швейні, музичні тощо).